

REFERAT By- og Kulturudvalget 2022-2025 d. 13-11-2024

Mødedato Onsdag d. 13. november 2024 kl. 08:30

Mødested Slottet, Salen, Indgang C, 1. sal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Effekt- og Økonomiopfølgning for 2. halvår 2024.....	4
Anlægsopfølgning pr. 2. halvår 2024.....	14
Tryghedsskabende tiltag i banegårdstunnel.....	23
Udvidelse af garanti til fysisk helhedsplan, Granparken Odense NØ.....	28
Lukket: Køb af ejendomme i Odense Øst.....	32
B-sag: Organisering af skovdriften.....	33
B-sag: Omprioritering af budget til vintertjenesten 2025.....	38
B-sag: Håndtering af prisstigninger på obligatoriske fagsystemer i Borgerservice.....	43
D-sag: Aktuelle sager.....	47

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-P35-16-24

Resume

Godkendelse af dagsordenen til By- og Kulturudvalgets møde den 13. november 2024.

Beslutning

By- og Kulturudvalget beslutter at udsætte sag nr. 7 om "Organisering af skovdriften" til næste udvalgsmøde.

By- og Kulturudvalget godkender herudover dagsordenen.

Udvalgsmedlemmerne Maria Brumvig og Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Punkt 2: Effekt- og Økonomiopfølgning for 2. halvår 2024

00.30.00-A00-1-24

Resume

I denne sag skal udvalget behandle By- og Kulturforvaltningens effekt- og økonomiopfølgning for 2. halvår 2024, som herefter fremsendes til Byrådets godkendelse.

Der er i løbet af 2024 to opfølgninger på effekt og økonomi, som fremsendes til byrådet.

Effektopfølgningen viser en opfølgning på By- og Kulturudvalgets seks udvalgsmål samt Odensemålene.

Ud af udvalgets seks effektmål forventes målopfyldelse på fire af målene i 2024. Det vedrører:

- Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber
- Faldende gennemsnitlig sagsbehandlingstid
- Øget anvendelse af byrum til kultur og fritidsoplevelser
- Fokus på rammerne for iværksætterier?

Den økonomiske opfølgning på driften viser et forventet regnskab, som er tæt på balance. Der forventes et samlet merforbrug på 0,9 mio. kr., svarende til 0,1% af budgettet. Dette er resultatet af en række mer- og mindreforbrug på udvalgets område samt iværksatte handlinger, der forventes indfriet ved årets afslutning. Af større afvigelser skal nævnes et forventet merforbrug på vintertjenesten på 4,7 mio. kr. samt et forventet merforbrug på administrationsbidrag på 1,8 mio. kr. Disse merudgifter modsvares delvist af en række mindreforbrug på lokaletilskud og kørselsudgifter under Mobil i Odense.

I sagen beskrives afslutningsvis forslag til en ny prisstruktur på udlejning af eventarealer. Forvaltningen har vurderet, at det er nødvendigt med en ny prisstruktur blandt andet som følge af investeringerne på Dyrskuepladsen.

Effekt

Effektopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmål.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt- og økonomiopfølgning for 2. halvår 2024
2. Der foretages opgaveflytninger og budgetændringer mellem udvalget og de øvrige udvalg samt mellem styringsområderne i udvalget jf. beskrivelserne i sagsfremstillingen. For flytning mellem drift og anlæg søges om oprettelse og frigivelse af ny anlægsbevilling "Konsultationsrum, Ørbækvej 100".
3. Der overføres 9,7 mio. kr. fra 2024 til 2025 vedrørende grundkapitaltilskud under By- og Kulturudvalget
4. Der flyttes midler til afledt drift fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget på 4,2 mio. kr. i 2024, 6,3 mio. kr. i 2025 og frem.
5. Ny prisstruktur på udlejning af eventarealer gældende fra 2025.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlemmerne Maria Brumvig og Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Dette er årets anden samlede opfølgning på økonomi og effekt i 2024.

Parallelt med denne sag skal udvalget behandle en opfølgning på anlægsprojekter.

Opfølgning på By- Kulturudvalgets effektmål

Effektopfølgningen vedrører By- og Kulturudvalgets 6 udvalgsmål samt Odensemålene En storby med blandede og velfungerende bydele og Byudvikling med kvalitet.

I tabellerne nedenfor ses udviklingen i målene med udgangspunkt i de tilknyttede indikatorer.

Udvalget har 6 udvalgsmål:

1. Byudvikling med grøn omtanke?
2. Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber?
3. Faldende gennemsnitlig sagsbehandlingstid på byggesager?
4. Øget anvendelse af byrum til kultur og fritidsoplevelser?
5. Det internationale aspekt i kulturpolitikken?
6. Fokus på rammerne for iværksætterier?

Der forventes målopfyldelse for fire af de seks mål. Det drejer sig om punkt 2, 3, 4 og 6.

Målet om Byudvikling med grøn omtanke måles bl.a. efter antal borgere med mere end 300 meter til et grønt område. Her er sket en positiv udvikling, idet færre borgere har langt til et grønt område. For så vidt angår den anden indikator, Antal vejtræer, er der ikke leveret nye tal. Det skyldes, at forvaltningen fortsat er ved at revidere og kvalificere kortgrundlaget. Det er dog den faglige vurdering, at antallet af vejtræer i hovedtræk er uændret og målet forventes derfor nået.

I forhold til effektmålet Det internationale aspekt i kulturpolitikken er der indhentet nye data. Data viser, at der ikke opnås målopfyldelse på nuværende tidspunkt.

Odensemål?

By- og Kulturforvaltningen leverer data i forhold til to Odensemål: En storby med blandede, velfungerende bydele og Byudvikling med kvalitet. Opfølgning på målene fremgår af tabellerne nedenfor.

Der forventes nye data til begge Odensemål i slutningen af året når undersøgelsen vedrørende borgernes følelse af bystolthed gennemføres. For Odensemålet Byudvikling med kvalitet er der indhentet nye data vedrørende antallet af borgere i den udvidede bymidte med mindre end 300 meter til et grønt område. De nye data viser en positiv udvikling med flere borgere, som har mindre en 300 meter til et grønt område.

Symbolforklaring

Statusprikkerne angiver forventningerne til at indfri ambitionsniveauerne for det indeværende år og for 2027: En grøn statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet forventes indfriet. En gul statusprik (?) viser, at det vurderes lige sandsynligt at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. En rød statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet ikke forventes indfriet. Pil-op (?) angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned (?) angiver udvikling i uønsket retning.

Udvalgs mål

Udvalgs mål: Byudvikling med grøn omtanke		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Byudvikling med kvalitet</i>						
1. indikator	Faldende antal borgere med mere end 300 m. til grønt område	68.451 (2023)	63.835 (2024)	● (65.634)	● (60.000)	↗
2. indikator	Fastholdelse af antal vejtræer	20.000 (2023)	20.000 (2023)	● (20.000)	● (20.000)	
Opfølgning	<p>Faldende antal borgere med mere end 300 m. til grønt område: Etableringen af den nye park Dagmars Have har bidraget til at tallet er faldet med ca. 1400 borgere. Etablering af velplacerede grønne områder som Dagmars Have påvirker tallet positivt. Byggeri af nye boliger, nedlæggelse af boliger påvirker også tallet.</p> <p>Fastholdelse af antal vejtræer: Ovenstående tal svarer til data fra dagsorden om vedtagelse af effektmål fra By- og Kulturudvalget den 3. maj 2023. Det har ikke været muligt at levere nyere tal. Det skyldes at forvaltningen fortsat er ved at revidere og kvalificere det kortgrundlag, der danner grundlag for at indhente tal til effektmålet. Det er vurderingen, at effektmålet i hovedtræk er uændret.</p>					

Udvalgs mål: Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Byudvikling med kvalitet</i>						
1. indikator	Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber	5/8 (2024 K1)	5/8 (2024 K2)	● (3/8)	● (3/8)	↗

Opfølgning	Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber	Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024	Ambition 2024	Forventning 2025	Ambition 2025
	Antal medlemmer i folkeoplysende foreninger	75.910	75.910	●	73.442	●	74.200
	Aftenskoler – deltagere	27.071	27.071	●	29.932	●	30.000
	Bibliotekerne – arrangementer	253	442	●	781	●	900
	Bibliotekerne - deltagere	5.401	12.639	●	43.990	●	50.000
	Bibliotekerne - besøg	214.751	536.662	●	922.387	●	1.000.000
	Omsætning på byens bærende kulturinstitutioner (mio. kr.)	295	309	●	269	●	278
	Odenseanernes forbrug af kulturaktiviteter	30%	30%	●	40%	●	46%
	Kulturmaskinen – øget antal besøgende	70.195	173.807	●	288.000	●	300.000

Der er 8 indikatorer i relation til målet. Ambitionen er målopfyldelse på 3 af de 8. Der er stadig en stor del af året tilbage, så målopfyldelse forventes samlet set stadig at være realistisk.

Antal medlemmer i folkeoplysende foreninger og aftenskoler: Oplysninger om antal medlemmer og deltagere i aftenskolerne kommer altid med en vis forsinkelse. Tallene kan således først opgøres i slutningen af 2024, idet oplysningerne først kommer fra foreninger og aftenskoler på det tidspunkt. De oplyste tal er fra 2022.

I lighed med sidste år er der en landsdækkende tendens til, at medlemmerne er vendt tilbage til foreningslivet efter Covid-krisen. Der har under corona været et større frafald af frivillige, men også det ser ud til at have udlignet sig, hvilket vil medvirke til at holde aktivitetsniveauet i foreningslivet og derved også tiltrække og fastholde medlemmer. På aftenskoleområdet er deltagerne stadig ikke vendt tilbage til et niveau som før Covid-krisen. Det skyldes sandsynligvis, at mange deltagere er ældre, og deres økonomi er måske stadig påvirket af krisen sidste vinter. Og samtidig kan det for mange ældre kræve overvindelse at komme tilbage i aftenskolelivet. Det forventes at antallet af deltagere på aftenskoleområdet inden for det næste par år udligner sig igen.

Bibliotekerne – arrangementer, deltagere og besøg: I de første otte måneder af 2024 har Odense Bibliotekerne afholdt 442 arrangementer. Det vidner om, at man er godt på vej til at nå årets mål. Tilsvarende forventes også at nå antallet af deltagere til arrangementerne, hvor der samlet set har været 12.639 deltagere, dette kan lyde lavere end forventet, men skyldes bl.a. at Magiske Dage Odense ligger i efteråret, og tiltrækker rigtig mange deltagere. For så vidt angår antallet af besøgende har der i årets første otte måneder været 536.662 og det er derfor på nogenlunde kurs til at kunne ramme ambitionen for 2024. Der forventes umiddelbart målopfyldelse for 2025 også.

Kultur - Omsætning på byens bærende kulturinstitutioner (mio. kr.)

Forvaltningen har modtaget institutionernes omsætningstal for regnskabsåret 2023. Den samlede omsætning var 309 mio. kr. målt på de 19 kulturinstitutioner. Det er en væsentlig stigning fra sidste år og er bl.a. udtryk for, at kulturinstitutionerne bredt set har skabt bedre resultater på bundlinjen i 2023 end i 2022. Samlet set er skabt et overskud på 14 mio. kr., mod et samlet underskud i 2022 på -3,8 mio. kr. Stigningen drives igen i år af Museum Odense, der har øget sin omsætning (ekskl. tilskud) med 5,4 mio. kr., primært gennem det arkæologiske område, men også ved øget entréindtægt. Desuden kan fremhæves vækst i omsætningen hos Brandts (+3,8 mio. kr.), Kulturmaskinen (+3,7 mio. kr.), Odense Zoo (+3,6 mio. kr.), Balletskolen (+1,8 mio. kr.) samt DYNAMO, Odense Jazz Orchestra og Posten/Dexter (alle +1 mio. kr.). Igen i år skal der tages forbehold for, at den relativt høje inflation i samfundet i 2023 også har medvirket til stigningerne.

Kultur - Odenseanernes forbrug af kulturaktiviteter

Tallet er ikke opdateret siden seneste opgørelse. Målingen af odenseanernes kulturforbrug i perioden juli 2023 – juni 2024 forventes offentliggjort i november 2024.

Det seneste opgjorte tal dækker perioden juli 2022 – juni 2023. Danmarks Statistik har spurgt borgerne om deres kulturforbrug "inden for de seneste tre måneder". I denne opgørelse lægger Odense sig overordnet set fortsat op ad de generelle tendenser på landsplan, hvor kulturinstitutioner gradvist nærmer sig tidligere tiders forbrug. For billedkunst er Odense oppe på præ-corona-niveauet, mens museerne, scenekunsten og bibliotekerne har et stykke vej endnu. Målingen viser små stigninger i odenseanernes forbrug af koncerter (klassiske og rytmiske), scenekunst samt biblioteker. Samme tendens gør sig gældende på landsplan. Odenseanernes forbrug af museer og billedkunst er hhv. uændret eller faldet lidt, mens det på landsplan er steget. Bevægelserne er dog ikke signifikante. Samlet set viser målingen en lille stigning i odenseanernes kulturforbrug i perioden 2022/23 forhold til samme periode i 2021/22, men er dog fortsat under landsgennemsnittet.

Kulturmaskinen – øget antal besøgende: I de første otte måneder af 2024 har der været 173.807 besøgende, tallet inkluderer besøgstallet fra uge 35 under OFF. Kulturmaskinen ambitioner er at nå målet for 2024, der forventes stadig mange besøgende i efterårssæsonen.

I 2025 kan der være en risiko for nedgang i besøgstallet grundet byggesagen der kan påvirke åbningstiderne, men samtidig er der potentiale for at øge besøgstallet igen når byggesagen er overstået. Derfor er det svært at vurdere om ambition for 2025 kan indfries.

Udvalgs mål: Faldende gennemsnitlig sagsbehandlingstid på byggesager		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: En storby i vækst</i>						
1. indikator	Faldende gennemsnitlig sagsbehandlingstid	4/5 (2024 K1)	3/5 (2024 K2)	● (3/5)	● (3/5)	↗

Opfølgning		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024	Ambition 2024	Forventning 2025	Ambition 2025
	1. Simple konstruktioner	67 dage	52 dage	●	Faldende profil	●	Faldende profil
	2. Enfamiliehuse	64 dage	55 dage	●		●	
	3. Industri og lagerbygninger	36 dage	49 dage	●		●	
	4. Etagebyggeri erhverv	82 dage	80 dage	●		●	
	5. Etagebyggeri boliger	93 dage	120 dage	●		●	

Der er 5 indikatorer i relation til målet. Ambitionen er målopfyldelse på 3 af de 5.

I perioden januar til august 2023, modtog vi 2202 sager. I samme periode i 2024 er der modtaget 2471 sager. Hvilket er en stigning af modtaget sager på 269.

I disse tal ligger også Lovliggørelser, forespørgsler, klager mm.

Målet vurderes ud fra indikatorerne "Byggesager som overholder servicemål". Indikatorerne måler på det gennemsnitlige antal dage det tager at behandle en byggesag indenfor fem typer af byggesager: Simple konstruktioner, Enfamiliehuse, Industri og Lagerbygninger, Etagebyggeri erhverv og Etagebyggeri boliger.

For så vidt angår kategorierne Simple konstruktioner, Enfamiliehuse og Etagebyggeri erhverv, ser vi ved den aktuelle måling, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er faldet yderligere i alle 3 kategorier. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for Simple konstruktioner er således faldet med yderligere 15 dage, Enfamiliehuse er faldet med yderligere 9 dage og Etagebyggeri erhverv er faldet med yderligere 2 dage.

Hvad angår kategorien Industri- og lagerbygninger, ser vi en stigning på 13 dage sammenlignet med sidste måling, dog overholdes servicemålet på 50 dage fortsat for denne kategori. For kategorien Etagebyggeri bolig ser vi en stigning på 27 dage i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Dette bl.a. skyldes et stigende antal indkomne sager, at der er svære sager der tager længere tid på tværs af flere kontorer og det derved er nødvendigt med prioritering af opgaverne.

I juni 2022 iværksatte Byggesag en række 'Nu og her'-handling og udarbejdede en handleplan som By- og Kulturudvalget godkendte ultimo september. Indsatserne har betydet, at bunken af

byggesager er faldet fra over 500 i juni 2022 til aktuelt 150 sager. Den samlede gennemsnitlige sagsbehandlingstid er faldet fra 24 uger i 2022 til aktuelt 10 uger og en forventning om at nå ned på 9 uger inden udgangen af 2024.

Byggesag forventer at se effekten af handlingerne på sagsbehandlingstiderne over et længere tidsperspektiv. Med de aktuelle tal ser vi at den negative udvikling er vendt. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for byggesager er nedadgående. Byggesag vil fortsat have fokus på yderligere nedbringelse af sagsbehandlingstiden, særligt for Etagebyggeri bolig.

Udvalgs mål: Øget anvendelse af Byrum til kultur og fritidsoplevelser		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Byudvikling med kvalitet</i>						
1. indikator	Antal tilladelser til afholdelse af arrangementer i byrummet	11 (2024 K1)	133 (2024 K2)	● (stigende)	● (stigende)	↗

Indikatoren for perioden 01.04. – 31.08.2024 lever op til forventningen om få arrangementer i det offentlige rum. I samme periode 2023 var der givet 129 tilladelser. Ambitionen er, at der ved at arbejde aktivt med at få mere kunst og kultur ud i byrummet, vil ske en stigning i tilladelser til afholdelse af offentligt arrangement på kommunale arealer. Det er ikke forventningen, at stigningen bliver markant, men ambitionen er, at der i hvert ikke sker et fald i antal af tilladelser givet til arrangementer. Nogle af de større arrangementer, som f.eks. HCA Festivals, får tilladelse til at bruge mange forskellige arealer, derfor tæller HCA Festivals og andre lignende arrangementer for flere tilladelser.

Odense Kommunes nuværende kulturpolitik har blandt flere et fokusområde, som går på, at kunst og kultur skal ses og mærkes i byrummet, derfor vil der i bevillinger fra kulturpuljen være fokus på, i hvor høj grad ansøger lever op til dette.

Udtræk for perioden 01.04-31.08.2024

Arr. med musik: 39
 Familiearrangement: 2
 Festival: 22
 Koncert: 3
 Marked: 13
 Optog: 1
 Andet: 53

Andet er arrangement der ikke falder ind under en af de øvrige kategorier. Det kan f.eks. være teater og mindre optrædere, opstillinger med kampagner eller velgørenhed, udstillinger, Grundlovsdagsarrangement m.m.

Udvalgs mål: Det internationale aspekt i kulturpolitikken		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Byudvikling med kvalitet</i>						
1. indikator	De optrædende kunstneres geografiske tilhørsforhold	201 (2022)	117 (2023)	● (stigende)	● (stigende)	↘
2. indikator	Internationale gæster ved kulturattraktioner	137.762 (2022)	93.595 (2023)	● (stigende)	● (stigende)	↘
Opfølgning	<p>De optrædende kunstneres geografiske tilhørsforhold: Forvaltningen har indhentet tal fra byens rytmiske spillesteder (Posten, Dexter, Magasinet, Frølageret, Studenterhuset og Momentum) om de optrædende kunstneres geografiske tilhørsforhold. Tallet gælder for regnskabsåret 2023. Samlet indgår der 675 koncerter i opgørelsen, hvoraf 117 koncerter (17 %) var med udenlandske kunstnere, mens 181 koncerter (27%) havde musikere med fynsk tilhørsforhold. Koncerterne i 2023 havde samlet set en mindre international profil, men til gengæld en mere lokal profil, i forhold til 2022. Spillestedet med den klart største andel af udenlandske kunstnere var Momentum Musik på 52 %, mens Frølageret (Kulturmaskinen) havde største andel af fynske koncerter på 38 %. Det skal her bemærkes, at spillesteder som Dexter og Studenterhuset derudover har mange fynske optrædende til jamaicanere, åben scene-arrangementer, gratiskoncerter m.v., som ikke indgår i opgørelsen.</p> <p>Internationale gæster ved kulturattraktioner: Opgørelsen er baseret på, at Museum Odense og Kunstmuseum Brandts selv registrerer og indsender antal udenlandske gæster på museerne. Tallet gælder for regnskabsåret 2023, og er ikke sammenligneligt med opgørelsen fra tidligere år på grund af ændret opgørelsesmetode på Museum Odense og manglende data fra Brandts. I 2023 solgte Museum Odense 93.595 billetter til gæster fra udlandet, det svarer til 32 % af det samlede billetsalg på 292.226. Dette er ifølge museet en fremgang fra 2022, hvor der blev solgt 80.944 billetter til gæster fra udlandet, hvilket svarede til 26 % af det samlede billetsalg på 316.305. Det mest populære museum for internationale gæster er H.C. Andersens Hus med 55.417 billetter solgt til udlændinge i 2023. Det svarer til ca. 40 % af gæsterne på lokationen. Kunstmuseum Brandts har grundet overgang til nyt IT-system ikke kunnet oplyse antal internationale gæster i 2023 til denne opgørelse.</p>					

Udvalgs mål: Fokus på rammerne for iværksætteri		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: En storby i vækst</i>						
1. indikator	Iværksætternes oplevede tilfredshed ved den 1. individuelle vejledning	100% (2024)	100% (2024)	● (90%)	● (90%)	↗
Opfølgning	<p>Ud fra seneste opgørelse oplever 100 % af de iværksættere, der har besvaret spørgeskemaet, at 1:1 vejledningen med iværksætterkonsulenten levede op til eller overgik deres forventning. Odense Iværksætterservice har derfor indfriet målet og forventningen er, at det gør vi også i 2025.</p> <p>Odense Iværksætterservice retter sig mod personer, der overvejer at starte en virksomhed, samt de iværksættere, der har startet virksomhed inden for de sidste ca. 5 år. Tilbuddene fra Odense Iværksætterservice indeholder bl.a. individuel sparring på forretningsideen, kurser, workshops og netværksaktiviteter. Tilbuddene er åbne for alle, der vil starte virksomhed i Odense Kommune, og formålet er at understøtte iværksætterne i at komme godt fra start med deres virksomhed. En god start bidrager til etableringen af flere private arbejdspladser og samtidig til Odenses image som en stærk iværksætterby i Danmark.</p> <p>Iværksætterne bydes velkommen i Odense, når de etablerer CVR-nummer. Dels via velkomstbrevet fra borgmesteren og dels via et opfølgende brev fra Odense Iværksætterservice. Her præsenteres de muligheder der er for starthjælp, når man er nyetableret virksomhed, bl.a. 1:1 vejledningerne. Her kan man sammen med en erfaren iværksætterkonsulent få sat retning på spørgsmål som fx afgrænsning af målgruppe, markedsføring, salg, teamsammensætning o.l.</p>					

Odensemål

Odensemål: En storby med blandede og velfungerende bydele		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
Indikator 1	Andelen af borgere i Odense, som giver udtryk for, at de i høj grad eller meget høj grad involverer sig i lokalområdet	22,9% (2021)	17,2% (2022)	● (24,2)	● (25,2)	↘
Opfølgning	<p>Den nyeste måling er fra 2022. Den viser et fald i andelen af borgere som oplever at de i høj grad eller i meget høj grad involverer sig i lokalområdet. Det har ikke været muligt at levere nyere tal, men forventer at nye tal i slutningen af året når bystolthedsundersøgelsen gennemføres. Det er dermed usikkert om ambitionen kan nås.</p>					

Odensemål: Byudvikling med kvalitet		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
Indikator 1	Andel borgere, der vurderer at deres by og bydel giver dem mulighed for at leve det liv de ønsker	61,1% (2021)	48,7% (2022)	● (65,3%)	● (66,7%)	↘
Indikator 2	Andel personer i den udvidede bymidte med mindre end 300 m til grønne områder	73,4% (2022 K3)	79% (2024 K2)	● (74,1%)	● (74,1%)	↗
Opfølgning	<p>Andel borgere, der vurderer at deres by og bydel giver dem mulighed for at leve det liv de ønsker Den seneste måling er fra en borgerundersøgelse fra sommeren/efteråret 2022. Andelen af borgere, der vurderer at deres by og bydel giver dem mulighed for at leve det liv de ønsker, er faldet fra 2021 til 2022 med 12,4 procentpoint. Det har ikke været muligt at levere nyere tal, men forventer at nye tal i slutningen af året når bystolthedsundersøgelsen gennemføres. Det er dermed usikkert om ambitionen kan nås.</p> <p>Andel personer i den udvidede bymidte med mindre end 300 m til grønne områder Byggeri af nye boliger, evt. nedlæggelse af boliger og etablering af grønne områder påvirker tallet. Etableringen af den nye park Daghars Have har bidraget positivt til at tallet er steget. Den nyeste måling tyder på at ambitionen for 2024 opnås.</p>					

Opfølgning på By- og Kulturudvalgets driftsområder

By- og Kulturudvalgets driftsbevilling er opdelt i Service og Særlige driftsområder, og rummer desuden projekter med ekstern finansiering. Serviceudgifterne dækker over udgifter til den daglige drift i By- og Kulturforvaltningen, herunder lønninger, forbrugsudgifter, materialer mv. til udførelse af opgaver indenfor forvaltningens portefølje. Projekter med ekstern finansiering indeholder indtægter/udgifter, hvor forvaltningen modtager midler fra fx ministerier, private fonde med videre. Særlige driftsområder omfatter støttet byggeri, ejendomsrelaterede udgifter knyttet til beskæftigelsesindsatser samt ældreboliger.

Det samlede skøn for driften viser et forventet merforbrug på 0,9 mio. kr.

2024-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2024	Forventet regnskab 2024	Afvigelse
Service	1.219.840	1.220.311	-471
<u>Med overførselsadgang</u>	<u>1.216.434</u>	<u>1.217.239</u>	<u>-805</u>
Økonomi, Ejendom og Digitalisering	542.848	541.868	980
Politik og Strategi	18.956	19.038	-82
Kultur og Fritid	577.109	578.987	-1.877
Byudvikling	77.521	77.346	175
<u>Projekter med ekstern finansiering</u>			
Kultur og Fritid	3.106	2.773	334
Byudvikling	299	299	0
Særlige driftsområder	-38.930	-38.547	-383
<u>Med overførselsadgang</u>	<u>4.686</u>	<u>5.069</u>	<u>-383</u>
Økonomi, Ejendom og Digitalisering	4.502	4.502	0
Byudvikling	184	567	-383
<u>Uden overførselsadgang</u>	<u>-43.616</u>	<u>-43.616</u>	<u>0</u>
Almene boliger	-43.616	-43.616	0
X-udvalg	1.180.910	1.181.764	-853

Afvigelse: (+) = mindreforbrug, (-) = merforbrug

Økonomi, Ejendom og Digitalisering

For afdelingen Økonomi, Ejendom og Digitaliseringer forventes et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. Det er resultatet af en række mer- og mindreforbrug. Følgende er en beskrivelse af de større afvigelser og/eller opmærksomhedspunkter:

- Der forventes et mindreforbrug som følge af færre udgifter til kørsel af borgere under mobil i Odense. Mobil i Odense er ved årsskiftet overgået til en ny kontrakt på kørsel som på nuværende tidspunkt tegner til at give et mindreforbrug på området på 1,8 mio. kr.
- Der forventes et merforbrug på administrationsbidrag på i alt 1,8 mio. kr. Administrationsbidrag vedrører indtægtskrav til finansiering af medarbejdere, som udfører arbejde på anlægsbevillinger. Der er øget opmærksomhed på korrekt tidsregistrering med henblik på at indfri indtægtskravet. Det bemærkes, at forventningen er forbedret med ca. 2,1 mio. kr. siden 1. halvårssag.
- På rengøringsområdet forventes et merforbrug på 3,5 mio. kr. Merforbruget er dels resultatet af merudgifter til vask af mopper og klude og dels resultatet af merudgifter til løn. For at imødegå merudgifterne til vask af mopper og klude er det besluttet at hjemtage opgaven fra næste år med oprettelse af eget vaskeri. For så vidt angår merudgifterne til løn er iværksat en handleplan. I indeværende år tilbageholdes midler på teknisk service på 3,5 mio. kr. til at imødekomme merforbruget.
- Med de nuværende priser og budgetter skønnes udgifterne til el, vand og varme at balancere. Merforbrug på el og varme modsvares således af mindreforbrug på udgifter til vand. Skønnet er fortsat behæftet med usikkerhed, idet selv mindre udsving i elprisen medfører betydelige mer-/mindreudgifter.
- På vedligeholdelsesområdet er der for at sikre budgetoverholdelse lavet en replanlægning. På nuværende tidspunkt laves således kun allerede igangsatte projekter som ikke kan stoppes samt afhjælpende vedligehold af akut karakter.

Politik og Strategi

Til budget 2024 blev godkendt effektiviseringer og omprioriteringer under Politik og Strategi for 1,4 mio. kr. i 2024 og med en varig effekt på 1,5 mio. kr. fra 2025 og frem. Der har ikke været fuld effekt af tiltagene i 2024, og der forventes derfor et merforbrug i 2024 på 0,1 mio. kr. Fra 2025 har tiltagene fuld effekt, og der vil være balance på budgettet.

Kultur og Fritid

Under Kultur og fritid forventes samlet set et merforbrug på 1,9 mio. kr. Det skyldes primært, at der på nuværende tidspunkt skønnes et merforbrug på vintertjenesten på 4,7 mio. kr. Det er under forudsætning af en normal vinter for resten af året. Merforbruget modsvares delvist af et forventet mindreforbrug på lokaletilskud til foreninger og aftenskoler. De seneste år har der været et betydeligt mindreforbrug på lokaletilskud og skønnet for 2024 er baseret på denne historik og forbruget i indeværende år.

Byudvikling

Økonomien i Byudvikling forventes på nuværende tidspunkt at balancere. Der er mindreforbrug som følge af en række vakancer. Mindreforbruget er med til at dække udgifter til konsulentbistand i forbindelse med lovliggørelse af kolonihaver samt Byudviklings bidrag til undersøgelser vedrørende idrætsbydel Bolbro.

Til 1. halvårssag blev forventet et mindreforbrug under Byudvikling vedrørende fysiske helhedsplaner. Midlerne forventes disponeret til fremtidens Vollsmose - infrastrukturprojektet.

Opfølgning på By- og Kulturudvalgets finansielle område

Området vedrører renter og afdrag på ældreboliger, grundkapitaltilskud til støttet boligbyggeri samt lånoptagelse.

2024-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2024	Forventet regnskab 2024	Afvigelse
Renter (ældreboliger)	1.791	1.791	0
Balanceforskydning (støttet byggeri)	21.512	11.812	9.700
Afdrag på lån (ældreboliger)	41.826	41.826	0
Finansiering	-64.063	-64.063	0
I alt	1.065	-8.635	9.700

Afvigelse: (+) = mindreforbrug, (-) = merforbrug

Grundkapitaltilskud ydes, når kommunen giver tilsagn til opførelse af nye almene boliger. Forventningen til omfanget af tilsagn er nedjusteret i forhold til budgettet, da der er projekter, som først skønnes at nå i mål i 2025. De 9,7 mio. kr. søges overført til 2025.

Udmøntning af afledt drift

Afledt drift er de driftsudgifter, der følger med et nyt anlægsprojekt. F.eks. medfører opførelsen af en ny daginstitution, at der kommer udgifter til rengøring og græsslåning.

Odense Kommune har principper for, at der altid skal afsættes afledt drift, når nyt byggeri igangsættes. Den afledte drift afsættes under Økonomiudvalget og udmøntes, når anlægget er færdigt.

Ved denne opfølgning udmøntes afledt drift i 2024 og frem til afsluttede anlægsprojekter i 2024 fra puljen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget. Der udmøntes 4,2 mio.kr. i 2024, 6,3 mio.kr. i 2025 og årene frem.

Bilag 1 vedrørende udmøntning af afledt drift i 2024 indeholder en oversigt over udmøntningen på projektniveau.

I 1.000 kr.	2024 (2024-pl)	2025 (2025-pl)	2026 (2025-pl)	2027 og frem (2025-pl)
Afledt drift, Driftsudgifter kommunale bygninger	2.416	4.841	4.841	4.841
Afledt drift, Køb og salg af bygninger og arealer	132	168	168	168
Afledt drift, Veje, broer og parker	820	1.100	1.100	1.053
Afledt drift, Grønne områder	783	177	177	269
Udmøntning i alt	4.150	6.286	6.286	6.331

I forbindelse med denne udmøntning er der søgt om midler, der vedrører Klima- og Miljøudvalget samt Børn og Ungeudvalget, idet anlægsopgaver udført under By- og Kulturudvalget afføder afledt drift i disse forvaltninger. Derfor søges der i denne sag om flytning af midler fra By- og Kulturudvalget til Klima- og Miljøudvalget og Børn- og Ungeudvalget i henhold til nedenstående tabel.

Indstillingspunkt	Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2024 24-PL	2025 25-PL	2026 25-PL	2027 25-PL	2028 25-pl
2	Tarup skole, manglende udmøntning vedr. plantekasser	Service	BKU	-26.400	-27.139	-27.139	-27.139	-27.139
		Service	BUU	26.400	27.139	27.139	27.139	27.139
2	Odense Å syd - Ådal af international betydning	Service	BKU	-10.000	-10.280	-10.280	-10.280	-10.280
		Service	KMU	10.000	10.280	10.280	10.280	10.280

Opgaveflytninger og budgetændring

Med effekt- og Økonomiopfølgningen flyttes en række budgetter mellem udvalg og styringsområder. Det drejer sig f.eks. om flytning af midler fra de andre forvaltninger til anlæg, som udføres af By- og Kulturforvaltningen. Af tabellen

herunder ses nettoflytningen på drift mellem By- og Kulturudvalget og de øvrige udvalg (indstillingspunkt 2 og 3). De enkelte budgetflytninger er udspecificeret på opgave- og udvalgsniveau i bilag 2 med budgetflytninger.

Indstillingspunkt	Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2024 24-PL	2025 25-PL	2026 25-PL	2027 25-PL	2028 25-pl
2	Ombygning af mødelokale til 5 konsultationsrum, Ørbækvej 100, Blok A*	Service	BUU	-510.000				
		Anlæg	BKU	510.000				
2	Afløst drift af ombygning af mødelokale til 5 konsultationsrum ørbækvej 100	Service	BUU	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
		Service	BKU	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
2	Regnskabsopgaver flyttes fra Mobil i Odense til Borgmesterforvaltning	Service	BKU		-90.421	-90.421	-90.421	-90.421
		Service	ØKU		90.421	90.421	90.421	90.421
2	Drift af nyt lejemål til voksenspecialundervisning i Assens	Service	BKU	-22.667	-140.760	-140.760	-140.760	-140.760
		Service	BSU	22.667	140.760	140.760	140.760	140.760
2	Tilbageførsel af implementering af Swedlock 2024 til Ældre- og Handicapforvaltningen.	Service	BKU	-750000	0	0	0	0
		Service	ÆHU	750000	0	0	0	0
3	Overførsel af grundkapitaltilskud til 2025	Finansposter	BKU	-9.700.000				
		Finansposter	BKU		9.700.000			

Ændring af takststruktur på udlejning af eventarealer

Udlejning af byens grønne områder til event har tidligere være prisfastsat efter inspiration af, hvad andre kommuner opkrævede for deres eventarealer mm. Grundet stor forskelligartethed på eventarealer og prissætning mellem kommuner, har forvaltningen vurderet, at det er nødvendigt med en ny prisstruktur for at sikre overholdelse af regler og retningslinjer på området. Med den nye prisstruktur fastsættes prisen på udlejning af kommunens eventarealer efter, hvilke omkostninger kommunen har på arealet, inklusive investeringerne i eventpladserne. For at sikre ensartethed på tværs af pladser er alle priser blevet genberegnet efter de nye principper. Det var ikke muligt at nå at færdiggøre de nye takster, så de kunne vedtages med budget 2025. Da de nye priser skal gælde for 2025 er det nødvendigt med en særskilt godkendelse i den sag.

I bilag 3 findes overblik over den nye og nuværende prisstruktur og priser.

Økonomi

By- og Kulturudvalgets effekt- og økonomiopfølgning for 2. halvår 2024 påvirker Odense Kommunes kassebeholdning, som vist i nedenstående skema:

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Kassebeholdning	9.700	-9.700		0
--kassetræk, ++kasseforbedring				

Der foretages med sagen en justering på det finansielle område, jævnfør sagsfremstillingen. Det indebærer en kassehenlæggelse på 9,7 mio.kr. i 2024, som trækkes op af kassen igen i 2025.

Af bilag 1 og 2 fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkterne.

Bilag

Bilag 1 _Udmøntning af afledt drift

Bilag 2 Opgaveflytninger og budgetændringer

Bilag 3 Ny og nuværende prisstruktur - leje af grønne arealer til events

Punkt 3: Anlægsopfølgning pr. 2. halvår 2024

00.30.08-K07-2-24

Resume

I denne sag skal udvalget behandle By- og Kulturforvaltningens anlægsopfølgning for 2. halvår 2024, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Anlægsopfølgningen giver byrådet en status på kommunens anlægsprojekter. Byrådet vil i 2024 få to anlægsopfølgninger - en på baggrund af 1. halvår og en på baggrund af 2. halvår.

ØKONOMI	GUL	Der forventes på nuværende tidspunkt et merforbrug på projekter, som afsluttes i 2024 på 5,8 mio. kr.
FREMDRIFT	GUL	Der er på nuværende tidspunkt ikke den ønskede fremdrift på den samlede anlægsportefølje
PERIODISERING	RØD	Der er et forventet samlet mindreforbrug på 195,1 mio. kr. i 2024, der søges overført, fordelt med 178,3 mio kr. til 2025 og 16,8 mio. kr. til 2026
JORDFORSYNING	GRØN	Der forventes et mindreforbrug i 2024 på 14,0 mio. kr. der søges overført til 2025
SALG AF EJENDOMME	GUL	Der forventes mindreindtægter på 4,9 mio. kr. som følge af tidsforskydninger i salget. Mindreindtægten søges overført til 2025

Note: ”Grøn” signalerer, at området forventes at være i balance ved regnskabsafreggelse, ”Gul” signalerer, at der er udfordringer på området, og ”Rød” signalerer, at der er store udfordringer på området. De præcise definitioner for trafiklysene er beskrevet i bilaget: ”Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen”.

I bilag 1. er der endvidere en oversigt over samtlige anlægsprojekter i 2024.

Effekt

Sagen er en opfølgning på kommunens anlægsportefølje og har derfor ingen konsekvenser for Odensemålene.

Dog skaber anlægsopfølgningerne synlighed om udviklingen i kommunens anlægsportefølje, og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmål.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Den samlede anlægsopfølgning for By- og Kulturudvalget 2. halvår 2024.
2. Der overføres 204,2 mio. kr. i forventet mindreforbrug i 2024 til forbrug i 2025 og 2026. De enkelte projekter fremgår af bilag 1.
3. Der flyttes 10,0 mio. kr. i 2024 fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget vedrørende autismetilbud på Kelsbjergvej.
4. Der flyttes 0,3 mio. kr. i 2024 fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget vedrørende etablering af pulje til nedtagning af Borgerne Bestemmer-projekter.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlemmerne Maria Brumvig og Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Anlægsopfølgningen giver By- og Kulturudvalget en status på udvalgets 183 anlægsprojekter i 2024.

I indeværende sag, gives der følgende overblik:

1. Alle anlægsprojekter med en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2024.
2. Øvrige projekter med de største udfordringer.
3. Status på det konjunkturfølsomme anlægsområde, som består af jordforsyning samt køb og salg af ejendomme.

I bilag 1. vises samtlige anlægsprojekter.

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer for anlægsprojekterne:

- A. Økonomi
- B. Fremdrift
- C. Periodisering.

Nedenfor forklares indikatorerne, og de er desuden uddybet i bilaget "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2024".

Ad A) Økonomi er et udtryk for, om projektet forventes at holde det samlede budget. Der er tale om et flerårigt perspektiv.

Ad B) Fremdrift beskriver, om det enkelte anlægsprojekt har den ønskede fremdrift.

Ad C) Periodisering viser, om det enkelte projekt har udfordringer i forhold til at få udgifterne til at følge den budgetlagte periodisering. Her er der tale om ét-årige perspektiver.

I tabellen herunder fremgår det samlede overblik vedrørende korrigeret budget 2024, forventet forbrug 2024 samt periodisering fra 2024 til 2025-2026 på anlægssporteføljen.

i mio. kr.	Korrigeret budget	Forventet forbrug	Periodisering			
			2024	2025	2026	I alt
Anlægsportefølje	374,8	274,7	-100,1	83,3	16,8	0,0
Velfærdens Fundament	266,5	171,5	-95,0	95,0	0,0	0,0
Det konjunkturfølsomme område	-49,7	-58,8	-9,1	9,1	0,0	0,0
I alt	591,6	387,4	-204,2	187,4	16,8	0,0

+ = Forbedring af kassebeholdningen

Eksekvering på anlægsporteføljen

På bestilling fra økonomiudvalget gennemførte By- og Kulturforvaltningen i samarbejde med Borgmesterforvaltningen i foråret 2024, en analyse af eksekveringen på anlægsområdet.

Der er iværksat handlinger for at øge eksekveringen på området, herunder fokus på arbejdsgange, implementering af anlægsstyringsmanualen og ansættelser i Byggeri. Derudover vil der fortsat være konstant fokus på periodisering af anlægsbevillinger ud fra de i anlægsstyringsmanualen opstillede faser for anlægsprojekter.

Som det fremgår af ovenstående tabel, er der en forventning om et forbrug ca. 390 mio. kr. i 2024 på det samlede anlægsområde.

Kigges der alene på det forventede forbrug på den ordinære anlægsportefølje samt Velfærdens Fundament forventes det, at det samlede forbrug vil blive ca. 450 mio. kr., hvilket er ca. 80 mio. kr. højere end forventningen på samme tidspunkt af 2023 og ca. 110 mio. kr. større end den faktiske eksekvering i 2023.

Stigningen ligger i alt overvejende grad på Velfærdens Fundament, hvor der opleves en stigende eksekveringssevne bredt på de frigivne bevillinger.

Herunder tabel der viser udviklingen i eksekvering for perioden 2016 til 2023 samt forventningen til eksekvering i 2024.

Der forventes således en stigning i eksekvering svarende til 32 % i 2024 i sammenligning med 2023.

Eksekveringsgraden i forhold til vedtaget budget var 85,2 % i 2023, mens den i 2024, ud fra forventet forbrug, udgør 117,9 %.

Anlægsprojekter i 2024 over 15 mio. kr.

Af nedenstående tabel vises bevillinger til anlægsprojekter på over 15 mio. kr. i 2024, samt forventet forbrug 2024 og bevillingernes status på indikatorerne økonomi, fremdrift og periodisering.

	Korr. budget 2024	Forventet forbrug 2024	Overførsel 2025-2027 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
By- og Kulturudvalget						
Nyt botilbud på handicapområdet (boligdel)	31.141.876	31.141.876	0	●	●	●
Udfasning af pavilloner	16.958.557	16.958.557	0	●	●	●
VF - Skoler, Vedligehold 2022	19.625.268	7.625.268	12.000.000	●	●	●
VF Rising, Risingskolen	18.275.416	18.275.416	0	●	●	●
Nyt H.C. Andersens Hus	-42.024.789	-42.024.789	0	●	●	●
Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur fase 1	32.635.896	32.635.896	0	●	●	●
Børnehus Syd, køb og ombygning af Brændekilde Bygade 36	16.477.347	16.477.347	0	●	●	●
Budgetpulje H.C. Andersens Hus fra ØKU	20.000.000	20.000.000	0	●	●	●
Grøn mobilitetsplan BKU	26.272.527	11.272.527	15.000.000	●	●	●
Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2027	22.854.545	15.854.545	7.000.000	●	●	●
Jordforsyning samt køb og salg						
Bellinge Fælled etape 4	54.341.706	44.341.706	10.000.000	●	●	●
Areal- og bygningserhvervelse (byggemodning)	99.469.225	99.469.225	0	●	●	●
Jordforsyning - salg erhvervsformål	186.803.980	186.803.980	0	●	●	●

1.a.) Økonomi:

Nyt H.C. Andersens Hus og budgetpulje H.C. Andersens Hus

Bevillingerne skal ses i sammenhæng. Der er i øjeblikket et samlet merforbrug på bevillingerne på 12,0 mio. kr. Der udestår til stadighed enkelte tvister, som mangler afklaring.

1.b.) Fremdrift

Grøn mobilitetsplan BKU

Der er på nuværende tidspunkt igangsat 22 af 60 delprojekter og der er usikkerhed om, hvor mange yderligere projekter der kan igangsættes i løbet af resten af 2024.

1.c.) Periodisering

VF – Skoler, Vedligehold 2022

Projektet skal ses i sammenhæng med VF – Skoler, Vedligehold 2021 og 2023, hvor der samlet set fremrykkes 6,0 mio. kr. til forbrug i 2024. Der er således fremdrift på bevillingerne, men der er modsatrettede periodiseringsbevægelser på de enkelte bevillinger.

Bellinge Fælled, etape 4.

Afvigelsen kan henføres til forskydninger i gennemførelsestakten.

Handlingsplan for mobilitet og byrum

Der søges om overførsel af 7,0 mio. kr. der kan henføres til forskydninger i gennemførelsestakten af delprojekter under handlingsplanen.

2. Anlægsprojekter under 15 mio. kr. i 2024

Af nedenstående tabel fremgår anlægsprojekter under 15,0 mio. kr. med de væsentligste afvigelser. Tabellen viser forventet forbrug i 2024 fordelt på projekter, samt overførsel til 2025-2027.

Slutteligt er anlægsprojektets status på indikatorerne økonomi, fremdrift og periodisering farvemarkeret med enten grøn, gul eller rød.

	Korr. budget 2024	Forventet forbrug 2024	Overførsel 2025-2027 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
By- og Kulturudvalget						
Klargøring af arealer i Vollsmose	4.841.000	2.441.000	2.400.000	●	●	●
Implementering af BR18 vedr. brandsikkerhed samt udmøntning af anlægsbevilling til håndtering af påbud	12.655.056	6.655.056	6.000.000	●	●	●
Etablering af vaskeri	7.750.000	3.750.000	4.000.000	●	●	●
VF, De ældste odenseanere	12.956.590	5.456.590	7.500.000	●	●	●
Danmarks Grønneste Storbjerg - Skovrejsning sikrer rent drikkevand (Lindved)	650.000	0	650.000	●	●	●
Tryghedsskabende foranstaltninger i bymidten	2.405.394	50.000	2.355.394	●	●	●
Mere belysning i parker	2.764.600	1.064.600	1.700.000	●	●	●
Affaldssortering i det offentlige rum	4.337.480	0	4.337.480	●	●	●
VF - Aktivt Fritidsliv - vedligehold af kommunale fritidsaktiviteter	8.485.749	3.485.749	5.000.000	●	●	●
VF - Aktivt Fritidsliv, Pulje til optimering af halkapacitet og omklædningsrum	1.248.651	248.651	1.000.000	●	●	●
VF - Aktivt Fritidsliv, kunstgræsbaner	5.869.012	8.200.000	-2.330.988	●	●	●
Kvarterdannelse, Vollsmose Alle og Åsumvej	2.478.298	78.298	2.400.000	●	●	●
Handlingsplan for vanvidskørsel	4.382.728	382.728	4.000.000	●	●	●
Styrkelse af mobilitetsindsats	1.975.700	475.700	1.500.000	●	●	●
Busrampe i Lumby	2.432.225	432.225	2.000.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Næsbyhoved Broby, Allesø og Spurvelundsskolen	1.995.310	63.310	1.932.000	●	●	●
VF Seden og Åsum, Seden skole	5.339.015	2.339.015	3.000.000	●	●	●
VF Rosengård, Rosengårdsskolen	14.115.335	3.115.335	11.000.000	●	●	●
VF Søhus, Søhusskolen	2.990.081	0	2.990.081	●	●	●
VF Bellinge, Rasmus Rask-skolen	1.741.200	241.200	1.500.000	●	●	●
VF, Skt. Klemens, Stenløse og Fangel	2.534.778	1.034.778	1.500.000	●	●	●
VF, Holluf Pile og Tornbjerg	2.771.599	771.599	2.000.000	●	●	●
VF, Bymidten og Vesterbro, Vestre Skole	2.920.003	820.003	2.100.000	●	●	●
VF, Aftale om modernisering af Lumby Skole	1.095.000	0	1.095.000	●	●	●
Forbedret arbejdsmiljø hos udkørende grupper i hjemmeplejen, Tagtækkergruppen (budgetforlig 2024)	9.458.000	0	9.458.000	●	●	●
VF - DSS - Kapacitetsudvidelse ved Grevenlundvej og dagtilbud Tornbjerggård	4.500.000	500.000	4.000.000	●	●	●
Ombygning Rytterkasernen 17	2.300.000	1.000.000	1.300.000	●	●	●
Flytning og indretning af nye lokaler til ErhvervsTanken	2.800.000	800.000	2.000.000	●	●	●
Flytning og indretning af H.C. Andersen Skolens 1. sal til mødelokaler	3.000.000	500.000	2.500.000	●	●	●
Ekstra halkapacitet Østerbro	4.957.593	957.593	4.000.000	●	●	●
Danmarks Grønneste Storbjerg - Grønt område ved Dalum Papir	1.648.693	148.693	1.500.000	●	●	●

2.a.) Økonomi:

De anlægsprojekter der fortsætter til 2025 forventes på nuværende tidspunkt at overholde de afsatte bevillinger.

2.b.) Fremdrift:

VF-projekterne fordelt på modernisering og lokalaftaler

Der er i overvejende grad den ønskede fremdrift på moderniseringsdelen af projekterne, selvom enkelte er udfordret grundet manglende kapacitet. Der er igangsat tiltag til at afhjælpe dette. Der er på lokalaftalen en mindre fremdrift, hvilket primært skyldes, at samarbejdet med lokalsamfundet tager længere tid, end der er afspejlet i periodiseringen af budgetterne.

Affaldssortering i det offentlige rum

Projektet er udskudt til 2026 som følge af forskydning i emballagedirektivet fra EU.

Tryghedsskabende foranstaltninger i bymidten

Projektet har været udfordret i projekteringsfasen, blandt andet med skift af rådgiver, men den forventes nu gennemført i 2025.

Forbedret arbejdsmiljø hos udkørende grupper i hjemmeplejen

Projektet involverer en rocade, som afventer ibrugtagning af Kelsbjergvej, da dette vil afstedkomme, at Camillagården på Peder Skramsvej bliver ledig, hvor det påtænkes at placere Tagtækkergruppen. Der er generelt udfordringer med at finde fornøden kapacitet til de udkørende grupper. Dette skal ses i sammenhæng med tidligere behandlet sag vedrørende Enghaveskolen, hvor der frigives til forprojektering til at se på tværs af flere målgrupper.

2 c.) Periodisering:

På bevillingen Implementering af BR18 vedr. brandsikkerhed samt udmøntning af anlægsbevilling til håndtering af påbud er fremdriften som forventet, men betalingstakten på de enkelte delprojekter er længere end forventet.

3. Jordforsyning samt køb og salg af ejendomme

Der forventes netto mindredgifter på jordforsyningsområdet i størrelsesordenen 9,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Afvigelserne kan henføres til mindredgifter til byggemodning, 14,0 mio. kr. samt mindreindtægter på salget af ejendomme som følge af forskydninger i salgstakten, herunder salg af forpagtningsboliger. Der er således ikke boliger der

er fraflyttet og dermed kan sælges. Mindreindtægter forventes at udgøre 4,9 mio. kr.

Flytning mellem forvaltninger og bevillinger

Beskrivelse	Udvalg	Styrings- område	2024	2025	2026
Flytning mellem eksisterende anlægsbevillinger					
VF anlæg	ØKU	Anlæg	-10.000.000		
Autismetilbuddet på Kelsbjergvej	BKU	Anlæg	10.000.000		
Pulje til nedtagning af Borgerne Bestemmer-projekter	ØKU	Anlæg	-300.000		
Pulje til nedtagning af Borgerne Bestemmer-projekter	BKU	Anlæg	300.000		
Flytning til nye anlægsbevillinger					
Ombygning af mødelokale til 5 konsultationsrum, Ørbækvej 100, Blok A	BUU	Drift	-710.000		
Ombygning af mødelokale til 5 konsultationsrum, Ørbækvej 100, Blok A	BKU	Anlæg	710.000		
I alt			0		

Autismetilbuddet på Kelsbjergvej i Fangel er nu ved at være færdigt. I Budgetforlig 2023 blev det besluttet, at op til 10,0 mio. kr. af merudgiften på anlægget af autismetilbuddet skulle finansieres af Velfærdens Fundament. Derfor flyttes med denne sag 10,0 mio. kr. fra 'Velfærdens Fundament'-bevillingen på anlæg under Økonomiudvalget til bevillingen 'Nyt botilbud på handicapområdet' under By- og Kulturudvalget.

Etablering af pulje til nedtagning af Borgernes Bestemmer-projekter.

Flytning af 0,3 mio. kr. til 'Pulje til nedtagning af Borgerne Bestemmer-projekter' under By- og Kulturudvalget finansieret af Borgerne Bestemmer-puljen under Økonomiudvalget.

Borgmesterforvaltningen har sammen med By- og Kulturforvaltningen vurderet puljens eksisterende projekter og på baggrund heraf vurderet antallet af projekter på kommunal grund med mulige driftsudfordringer. For at imødekomme dette oprettes en pulje, som fremover kan sikre, at projekter, som ikke længere kan driftes af borgerne selv, kan blive nedtaget af By- og Kulturforvaltningen.

Konsultationsrum, Ørbækvej 100. Flytning af 0,7 mio. kr. fra drift under Børn- og Ungeudvalget flyttes til anlæg under By- og Kulturudvalget til ombygning af mødelokale til 5 konsultationsrum på Ørbækvej 100, blok A.

Hertil knytter sig en årlig udgift til afledt drift på 30.000 kr.

Anlægsprojekter, der forventes afsluttet ultimo 2024

En del anlægsbevillinger under By- og Kulturudvalget forventes at blive afsluttet ved regnskabet for 2024. Samlet set forventer By- og Kulturudvalget et merforbrug på 5,8 mio. kr., fordelt med merudgifter på projekter under den ordinære anlægsportefølje på 5,9 mio. kr. samt mindreudgifter 0,1 mio. kr. på projekter under Velfærdens Fundament. Der forventes ikke afvigelser på det konjunkturfølsomme område.

Merforbruget kan primært henføres til bevillingen ”Fremtidens Vollsmose, byudvikling og infrastrukturplan”, hvor der er et merforbrug på 18,5 mio. kr. Inden regnskabsafslutningen fremlægges handlinger til at imødegå en del af merforbruget, hvorefter der forventes et samlet merforbrug på ca. 9,9 mio. kr. Merudgiften er sammensat af store prisstigninger i markedet under udførelsen samt ekstraordinære udgifter i forbindelse med gennemførelsen. Forvaltningen fører en omprioriteringssag frem for udvalget, som søger at håndtere en del af det samlede merforbrug på bevillingen.

I nedenstående tabel er oplistet de anlægsprojekter, der på nuværende tidspunkt forventes afsluttet ultimo 2024 under By- og Kulturudvalget.

Anlægsprojekter, der forventes afsluttet ultimo 2024
Anlægsportefølje
Ombygning på Tarup Bibliotek
Grejbank under UngOdense
Modernisering af Lysningen
Videnssygeplejeskeer til V20
Eviggård, etablering af krybbeværk
Lahns Børnecenter, opførelse af skur
Ejerslykke Børnehave, dobbelt ressourcehus, legeplads
Etablering af 2 legepladser i f.m. modulbyggerier i Odense SV
Børnehuset Brobækken, etablering af motorikrum
Omdannelse af forpagtningsbolig til ungeboliger
CIBU, etablering af ekstra mødefaciliteter
Byens køkken, udskiftning af køleanlæg
Plejecenter Øst, nyt tag, bolig- og servicedel
Ombygning Bjerggårdshaven
Hollufgårdsvvej 209, renovering af garage
Udskiftning af hegn ved Krisecenter Odense, Rødegårdsvvej 91
Ny varmestue Bolbro
Ombygning af lokaler til psykologteam Ørbækvej 100
Børnehus Syd, køb og ombygning af Brændekilde Bygade 36
Dyrskuepladsen, opgradering 2024
Signalanlæg ved Drejebænken/Munkebjergvej
Støjværn ved Thujavej
Etablering af trygt hellested for byens mest udsatte borgere
Fremtidens Vollsmose, byudvikling og infrastrukturplan
En sikker by
Velfærdens Fundament
VF - Sanderum - Sanderumskolen
VF - Næsby, Næsby Skole
VF - Dalum, Dalumskolen
VF - Rising, Risingskolen
VF - Dalum, Tingløkkeskolen
VF - De mindste børn - kapacitetsudvidelser i Odense N - Ærtebjerggård
VF - Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby
Det konjunkturfølsomme område
Markhaven, stamvej, arkæologi og detailprojektering af ca. 70 parceller
Energivej, adgangsvvej, plantebælte og arkæologi
360-graders analyse af infrastrukturen i øst

Økonomi

Med sagen periodiseres en række anlægsprojekter, så budgettet passer med forventningerne. De enkelte projekter kan ses i bilag 1.

Sagen har en midlertidig påvirkning på kommunens kassebeholdningen, da der lægges 204,2 mio. kr. i kassen i 2024, som tages op igen i 2025 med 187,4 mio. kr. og 2026 med 16,8 mio. kr.

Påvirkning af kassebeholdningen

i 1.000 kr.	Udvalg	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
Anlægsprojekter	BKU	Anlæg	-204.170	187.374	16.795	0	0
Kassepåvirkning	Intet	Finans- poster	204.170	-187.374	-16.795	0	0

+ = Forbedring af kassebeholdningen

Bilag

Bilag 1

Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2024

Punkt 4: Tryghedsskabende tiltag i banegårdstunnel

04.08.00-P20-1-24

Resume

Denne sag handler om udmøntning af anlægsbevillingen fra budget 2023 â€Tunnel ved banegårdenâ€. Bevillingen blev afsat under overskriften â€Tryghed i nattelivetâ€ med det formål at gøre tunnelen under jernbanen mere åben og lys.

Forvaltningen har i samarbejde med Banedanmark og DSB arbejdet på et forslag, der lysner tunnelen med både maling og lysinstallationer.

Herudover ønsker forvaltningen at undersøge, om selve trappen i den sydlige ende af tunnelen ud til Åstre Stationsvej kan åbnes op midt for, i stedet for at gå til hver sin side, da den nuværende låsning giver anledning til trafikale udfordringer i lyskrydset ved trappen.

For Odense Kommune betyder det, at der med denne sag præsenteres et samlet forslag i tre dele, der har til formål at skabe tryghed i tunnelen samt forbedre trafiksikkerheden omkring nedgangen til tunnelen fra Åstre Stationsvej.

Låsningsforslaget består af tre dele, der uddybes i sagsfremstillingen:

1. Lukning af nicherne i tunnelens sydlige del, så der ikke opfordres til uønsket ophold. Der er i forvejen sat gang i åvrige tiltag, herunder lukning af toilet, forbedring af grundbelysning og andre mindre opretningsarbejder.
2. Etablering af lysinstallation, der gør tunnelen interessant og rar at befinde sig i.
3. Udarbejdelse af forprojekt til åbning af banegårdstunnel ud mod Åstre Stationsvej.

Effekt

Byudvikling med kvalitet

De tryghedsskabende tiltag i banegårdstunnelen vil gøre det til et mere trygt sted at færdes. Lysinstallation i tunnelen vil give de til- og frarejsende en anderledes oplevelse, der kan bidrage positivt til indtrykket og aftrykket af byen og byrummet.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Etablering af bedre belysning via lysinstallation. Projektet finansieres ved at flytte 0,8 mio. kr. til anlægsbevillingen â€Tunnel ved Banegårdenâ€ fra den låbende anlægsbevilling â€Handlingsplan for mobilitet og byrumâ€ i 2025 under By- og Kulturudvalget.
2. Der udarbejdes et forslag til at åbne banegårdstunnelen op ud mod Åstre Stationsvej. Forprojektet finansieres ved at flytte 0,5 mio. kr. til anlægsbevillingen â€Tunnel ved Banegårdenâ€ i 2025 fra den låbende anlægsbevilling â€Handlingsplan for mobilitet og byrumâ€ under By- og Kulturudvalget.

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

3. Oprettning af nicher i tunnellen. Projektet finansieres i 2024 af anlægsbevillingen "Tunnel ved banegården" under By- og Kulturudvalget.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingens punkt 1 og 2 og godkender indstillingens punkt 3.

Udvalgsmedlemmerne Maria Brumvig og Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

I budget 2023 blev udvalget bedt om at sikre tryghedsskabende initiativer i banegårdstunnellen i form af belysning, overvågning og udsmykning.

Den ca. 100 meter lange tunnel fungerer som passage til perronerne uden at skulle gå igennem banegårdscenteret. Der er adgang til tunnellen fra syd via Åstre Stationsvej ad to modstående trapper, og via den sidste perronopgang mod nord er der adgang ud til Dannebrogsgade.

Tunnellen fremstår slidt og der lugter ofte af toilet omkring nicherne i den sydlige ende. Der er lavt til loftet med kun 220 cm i højden under sporene, og der er mørke steder, dagslyset fra trappeopgangene ikke trænger ind.

Billede 1, Chaos Engine: tre billeder af tunnellens sydlige ende fra forskellige vinkler.

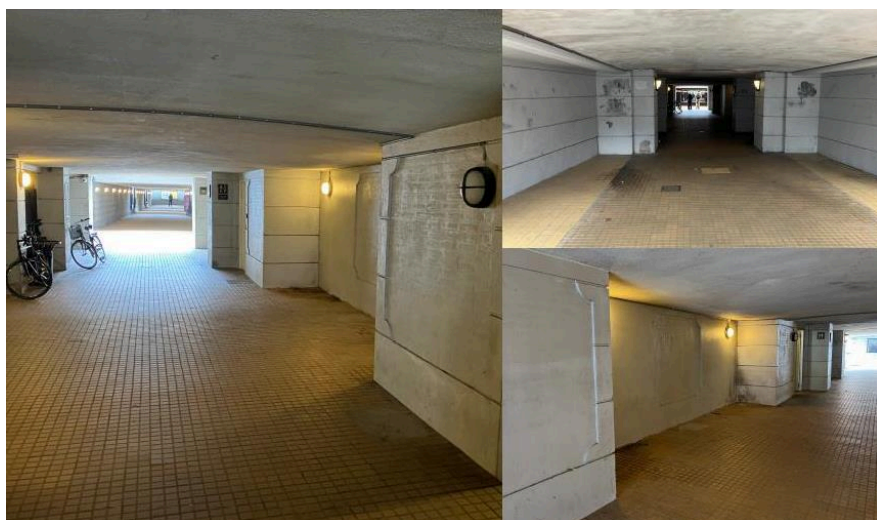

Foto: Chaos Engine

Tunnellen er egentlig to tunneller. Den første lille del i den sydlige ende under den gamle banegårdsbygning ejes af Odense Kommune. Resten ejes af Banedanmark og bruges af DSB. Alle parter er interesserede i at forbedre oplevelsen af tunnellen. Der er derfor udarbejdet et sammenhængende projektforslag om at lysne tunnellen.

Det samlede projekt består af tre dele. Først beskrives de to første dele af projektet, der vedrører selve tunnelen. Herefter beskrives tredje del af projektet om at forbedre adgangstrappen til tunnelen fra Østre Stationsvej.

Banegårdstunnelen

I den sydlige del af tunnelen, der ejes af Odense Kommune, er der udarbejdet et forslag om at lukke nicherne og etablere en organisk og rolig lysinstallation. På den måde lukkes nicherne af og gemmestederne fjernes. Lysinstallationen vil give mere lys og gøre området indbydende. Forventningen er, at tunnelen vil opleves mere tryk med en lysinstallation.

Lukning af nicher samt andre udbedringer herunder lukning af toilet, forbedring af grundbelysning og andre mindre forbedringer i cykelkøleren, udføres for en engangsudgift på 0,5 mio. kr.

Lysinstallationen kan etableres for en engangsudgift på 0,8 mio. kr. og en årlig driftsudgift på 0,1 mio. kr. i en periode på fem år. Herefter kan aftalen forlænges, projektet kan afsluttes, eller der kan inviteres andre aktører til at lave et tidsbegrænset projekt.

Den nordlige del af tunnelen, der ejes af Banedanmark lysnes med maling og med effektarmaturer. Effektarmaturerne lyser op i loftet for at reflektere lyset ud i tunnelen. Lyset er designet og animeret, så det hænger sammen med lysinstallationen i den sydlige ende, der er ejet af Odense kommune, så der skabes en sammenhæng i form af en pulserende bølgeeffekt. Væggene udsmykkes med kunst. Banedanmark og DSB finansierer denne del af projektet.

Billede 2 og 3, Chaos Engine: illustration af hvordan lysinstallationen til den sydlige ende af tunnelen, der er ejet af Odense Kommune, kommer til at se ud.

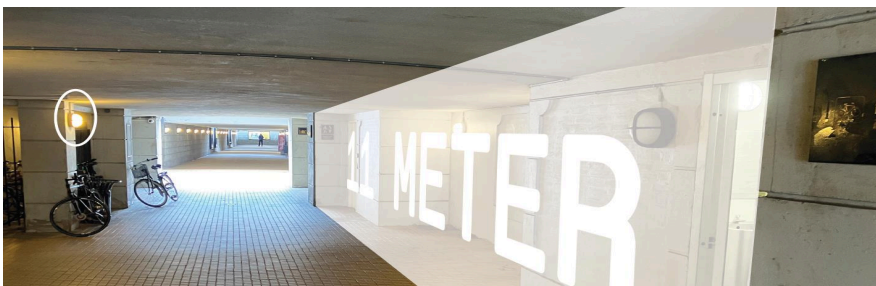

Foto: Chaos Engine

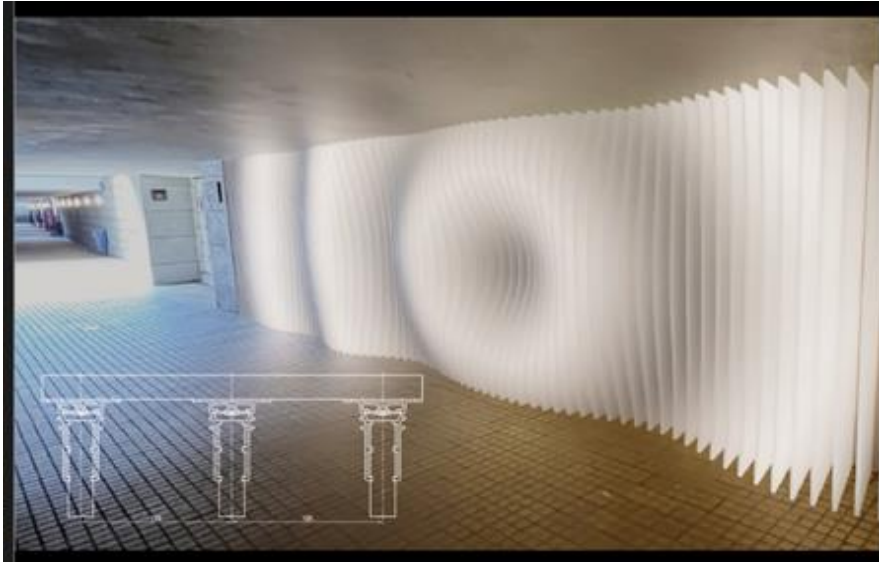

Foto: Chaos Engine

Projektforslaget vil blive præsenteret på udvalgsrådet.

Adgangstrappen fra Østre Stationsvej

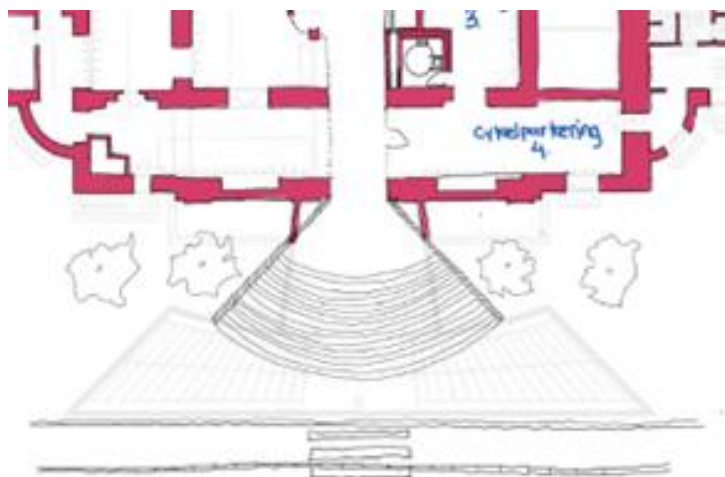
Den sidste del af det samlede projekt handler om adgangen til tunnelen fra Østre Stationsvej. Her kan tunnelen tilgås ad to modstående trapper. Det betyder, at man på vej ud ad tunnelen i retning mod Østre Stationsvej går mod en endemur og skal vælge til højre eller venstre. Og hvis man er på vej ned ad trappen og ind i tunnelen, skal man dreje om et hjørne.

Nedgangen til tunnelen har vist sig at skabe trafikale udfordringer oppe på Østre Stationsvej for de fodgængere, der krydser vejen fra Kongens Have. Der er et lyskryds med en fodgængerovergang. Men fordi nedgangen til tunnelen ligger på siderne i stedet for lige ud for fodgængerovergangen, vælger mange at krydse vejen på skrå, og dermed skabe en usikker situation for de øvrige trafikanter.

Forvaltningen ønsker at undersøge, om det er muligt at åbne udgangen ved at lave én trappe, der åbner lige op og ud mod Østre Stationsvej og Kongens Have i stedet for de to trapper. Forventningen er, at det vil skabe et mere naturligt flow med mere trafikal tryghed, idet man lettere kommer ned i tunnelen, hvis man er på vej til toget, og samtidig bliver ledt bedre ud af tunnelen med landing ved fodgængerovergangen, hvis man kommer fra toget.

Undersøgelsen vil udføres som et forprojekt med hjælp fra en ekstern rådgiver, hvor de tekniske omstændigheder for projektet undersøges, der udarbejdes tegninger for, hvordan en åbning af tunnelen kan se ud, og der beregnes en pris for udførelse af projektet.

Billede 4: skitse af hvordan åbningen af trappen ud mod Østre Stationsvej kan se ud.

Der afsættes 0,5 mio. kr. til udarbejdelse af forprojekt for åbning af tunnel ud mod Østre Stationsvej.

Økonomi

Der flyttes samlet 1,3 mio. kr. fra den lånbende anlægsbevilling 'Handlingsplan for mobilitet og byrum' til anlægsbevillingen 'Tunnel ved banegården' til udførsel af projektets tre dele, hvoraf del 1 i forvejen er finansieret via den afsatte bevilling til "Tunnel ved banegården". Midlerne flyttes fra 2026 til 2025 og medfører således et negativt likviditetsmæssigt træk i 2026, som modsvares af en positiv bevælgelse i 2025.

Beløb i mio. kr.	Udvalg	Styrsområde	2024	2025	2026
Tunnel ved banegården	BKU	Anlæg	0	1,3	0
Handlingsplan for mobilitet og byrum	BKU	Anlæg	0	0	-1,3
Kassen	Intet udvalg	Finansposter	0	-1,3	1,3
I alt			0	0	0

Note: + = indtægter, - = udgifter

Med flytning fra Handlingsplan for mobilitet og byrum på 1,3 mio. kr. fra 2026 til 2025 er der 2,1 mio. kr. til prioritering af projekter i 2026 indenfor formålet af den lånbende anlægsramme.

Sagens indhold giver anledning til afledt drift på 0,1 mio. kr. Udover den afsatte ramme på ca. 15.000 kr. afsat til bevillingen "Tunnel ved banegården", finansieres den resterende afledte drift via rammen til 'Trafikprojekter' og vil blive sægt udmøntet i forbindelse med effekt og økonomiopfølgning for 2. halvår i 2025.

Punkt 5: Udvidelse af garanti til fysisk helhedsplan, Granparken Odense NØ

03.02.00-G01-44-23

Resume

Denne sag handler om at øge en tidligere meddelt kommunal garanti for en fysisk helhedsplan i Granparken.

Odense Byråd bevilligede på mødet den 30. november 2022 en kommunal garanti på i alt 427,5 mio. kr. samt kapitaltilførsel på 0,3 mio. kr., som afholdes indenfor By- og Kulturudvalgets egen driftsramme.

Efter indhentning af tilbud, konstateres en overskridelse af budgetrammen grundet markante afvigelser i prisniveauer, som skyldes entreprenørernes prissætning i forhold til det nuværende markedsniveau. Civica anmoder derfor om at få hævet den kommunale garanti fra 427,5 mio. kr. til 682,0 mio. kr.

Helhedsplanens samlede økonomiske ramme udgjorde tidligere 610,2 mio. kr. og er nu steget til 849,1 mio. kr.

Det er en betingelse for helhedsplanens gennemførelse, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet og bidrager med kapitaltilførsel. Garantien er fortsat 100 % på de støttede lån, men det støttede lån øges til 421,1 mio. kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti). Garanti for de ustøttede lån udgjorde tidligere 61 %, og er nu hævet til 100 % svarende til 260,9 mio. kr.

Endelig beregning af garantierne sker ved projektets afslutning, hvor afdelingen igen vurderes, og ny kommunal garanti beregnes.

Udvidelsen af garantien har ingen konsekvenser for huslejen, og kommunen skal ikke tilføje yderligere kapital.

Hvis udvidelsen ikke bliver vedtaget, kan den fysiske helhedsplan ikke gennemføres.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Nødvendige besparelser og fordyrende udgifter for den fysiske helhedsplan for Granparken, som beskrevet i sagsfremstillingen.
2. Helhedsplanens samlede økonomiske ramme udgør 849,1 mio. kr., og den kommunale garanti forhøjes med 254,5 mio. kr., så den samlede nye kommunal garanti for realkreditlån, udgør op til 682,0 mio. kr.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingen med den begrundelse, at Enhedslisten til enhver tid vil modsætte sig unødvendig nedrivning af fuldt funktionsdygtige almene boliger, tvangsflytninger og foragtelig diskriminerende lovgivning samt forringelser af boligkvalitet for Odenses borgere.

Udvalgsmedlem Araz Khan stemmer imod indstillingen med den begrundelse, at man ikke kan blive ved med at kaste gode penge efter dårlige investeringer, som led i den samlede Vollsmoseplan. Det er på tide at man lader sig forstyrre og blive klogere, da de fremsatte mål fra 2018 ikke kan ses indfriet. Derfor skal hele planen retænkes. De igangværende etaper kan færdiggøres, men resten skal sættes i bero. Der er nemlig løbet meget vand i åen siden 2018. At nedrive sunde fungerende bygninger er desuden heller ikke foreneligt med Odenses klimaambitioner.

Udvalgsmedlemmerne Maria Brumvig og Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Odense Byråd har vedtaget en fysisk helhedsplan for Civica afd. 13, Granparken, hvor omdannelseslovgivningen (tidligere kaldt ghetto-lovgivningen) kræver andelen af almene familieboliger i Vollsmose nedbragt til maksimalt 40 %. Udviklingsplanen "Den sidste Vollsmoseplan" er godkendt af Odense Byråd den 5. september 2018. I Granparken nedlægges og nedrives 160 familieboliger, de resterende 344 almene familieboliger renoveres med nye køkkener og badeværelser, heraf indrettes 120 som tilgængelighedsboliger.

Afdelingen består af 504 lejligheder. Boligerne er beliggende med indkørsel fra Åsumvej og Risingsvej med adressen Granparken 30-144, Odense NØ.

Odense Byråd bevilligede på mødet den 30. november 2022 en kommunal garanti på i alt 427,5 mio. kr. samt kapitaltilførsel på 0,3 mio. kr., som afholdes inden for By- og Kulturudvalgets egen driftsramme.

Efter indhentning af tilbud, konstateres en overskridelse af budgetrammen grundet markante afvigelser i prisniveauer, som skyldes entreprenørernes prissætning i forhold til det nuværende markedsniveau, samt nye krav til eftervisning af de statiske beregninger.

Overskridelsen tilskrives stabilisering af de blivende bygninger efter nedrivning og de statiske forhold i blok 14-18, hvor bygningerne delvis bevares. Der hvor der nedbrydes vægge, skal der etableres et nyt bærende system, som bidrager med den samme stabilitet som de væltede vægge. Der er kommet nye konstruktionskrav som tillige medfører øgede omkostninger til fundering af de nye facader, der skal etableres.

Betonaltanerne i blok 12, er begyndt at forvitte og skal udskiftes. Der er indhentet tilbud på udskiftning med nyt "originalt" beton, og viser sig at blive dobbelt så dyrt som budgetteret. Det har derfor været nødvendigt at finde anden økonomisk løsning. Det oprindelige hvide bånd i beton udføres i stedet i hvidlakeret stål, som giver åbne altaner, og altanerne vil ikke fremstå så lukket som i dag.

Helhedsplanens samlede økonomiske ramme udgjorde tidligere 610,2 mio. kr. og er nu steget til 849,1 mio. kr. De støttede lån øges til 421,1 mio. kr. og støttes af Landsbyggefonden, de ustøttede lån øges til 260,9 mio. kr. De resterende 167,1 mio. kr. finansieres via diverse tilskud og opsparing i afdelingen. I den økonomiske ramme er der indregnet en forventet indeksering på ca. 9,8 mio. kr. på de støttede arbejder, og ca. 10 mio. kr. på de ustøttede arbejder til dækning af øget udgifter fra licitationen og frem til aflevering.

For at udgifterne til renoveringen kunne holdes på et fornuftigt niveau, er der allerede i den indkomne totalentreprise taget følgende nødvendige besparelser til indtægt:

- facadepartier døre/vinduer genanvendes, nye blev monteret i 2014
- gulve bevares, slibes og lakeres
- stige strenge til radiatorer/varme bibeholdes, nye radiatorer monteres
- alle eltavler der kan, bliver genanvendt
- entredøre bliver genanvendt, så vidt det er muligt
- nye altangulve udføres kun i tilgængelighedsboligerne
- indvendige døre genanvendes, hvis der ikke ændres på indretningen
- nye gæstetoiletter i 36 boliger udgår.

Forvaltningen har forståelse for, at besparelserne er nødvendige, og at kvaliteten i bygningernes arkitektoniske udtryk giver økonomiske udfordringer.

Huslejen fastholdes med 821 kr. pr. m² udregnet i 2022-priser. Det vil svare til 906 kr. pr. m² i 2027-priser.

Helhedsplanen Granparken blev vedtaget på beboermødet den 13. oktober 2022, hvor 82 stemte for, 45 imod og 7 stemmer var ugyldige.

Økonomi

Kapitaltilførsel

Odense Kommune har bevilliget 0,3 mio. kr. som kapitaltilførsel til afdelingen. Boligorganisationen, realkreditinstituttet og Landsbyggefonden bidrager i alt med 0,9 mio. kr. Dette beløb hæves ikke.

Odense Kommunens bidrag finansieres inden for driftsrammen under By- og Kulturudvalget til ydelsesstøtte for almene boliger.

Garanti for realkreditlån

Helhedsplanen forventes at koste op mod 849,1 mio. kr. De støttede lån udgør 421,1 mio. kr. og støttes af Landsbyggefonden, de ustøttede lån udgør 260,9 mio. kr.

Den resterende anskaffelsessum på i alt 167,1 mio. kr. finansieres via opsparing i afdelingen, brug af egen trækingsret i Landsbyggefonden, fællespuljetilskud, tilskud til dispositionsfonden, reguleringskontomidler samt kapitaltilførsel.

Optagelse af realkreditlån udgør herefter 682,0 mio. kr. fordelt på støttede lån på 421,1 mio. kr. og ustøttede lån på 260,9 mio. kr.

Det er en betingelse for helhedsplanens gennemførelse, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet, der overstiger 60 % af ejendomsværdien. Garantien er beregnet til 100 % for både de støttede og ustøttede lån. For de støttede lån yder Landsbyggefonden 50 % regaranti svarende til 210,5 mio. kr. Det vil sige, at Landsbyggefonden skal refundere kommunen halvdelen af det tab, kommunen måtte lide, hvis garantien gøres effektiv over for kommunen og for de ustøttede lån svarende til 260,9 mio. kr.

Civica anmoder om at få hævet den kommunale garanti fra 427,5 mio. k. til 682,0 mio. kr., en forhøjes med 254,5 mio. kr.

Endelig beregning af garantierne sker ved projektets afslutning, hvor ejendommen igen vurderes, og ny kommunal beregning beregnes.

Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, men en godkendelse indebærer, at kommunen påtager sig en økonomisk risiko.

Hvis udvidelsen ikke bliver vedtaget, kan den fysiske helhedsplan ikke gennemføres.

Bilag

Granparken bilag til dagsorden

Punkt 6: Lukket: Køb af ejendomme i Odense Øst

13.06.01-Ø54-1-23

Punkt 7: B-sag: Organisering af skovdriften

00.01.00-A00-40-24

Resume

Denne sag handler om organiseringen af driften af de kommunale skove i Odense Kommune.

Odense Kommunes styrelsesvedtægt fastlægger, at størstedelen af driften af kommunens grønne områder herunder skovene er placeret under By- og Kulturudvalgets ansvarsområde.

Styrelsesvedtægten fastlægger yderligere, at skov- og naturplanlægning - herunder den overordnede strategi for biodiversitet, er placeret under Klima- og Miljøudvalgets ansvarsområde. Den generelle varetagelse af skovdriften har stor betydning for, om biodiversiteten stiger eller falder i de kommunale skove.

Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget behandlede den 27. og 28. februar 2024 et initiativretsforslag, rejst af Den socialdemokratiske gruppe, vedrørende udarbejdelse af en ny skovpolitik. I forlængelse af drøftelsen tilkendegav den socialdemokratiske gruppe et ønske om drøftelse af Odense Kommunes organisering af skovdriften.

I denne sag skal udvalgene beslutte en eventuel ændring i fremtidig organisering og placering af Odense Kommunes skovdrift. I sagsfremstillingen har forvaltningerne skitseret tre modeller for en mulig organisering med beskrivelse af fordele og ulemper.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at der træffes beslutning omkring den fremtidige organisering af skovdriften i Odense Kommune ved at beslutte én af nedenstående modeller:

1. Model 1: Skovdriften fastholdes i By- og Kulturforvaltningen.

eller

2. Model 2: Hele skovdriften overgår til Klima- og Miljøforvaltningen.

eller

3. Model 3: Skovområdet deles mellem Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget udsætter sagen til næste møde.

Udvalgsmedlemmerne Maria Brumvig og Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Odense vil være en grøn by med en rigere natur og større biodiversitet i alle skov- og naturarealer.

Med etableringen af Klima- og Miljøudvalget i 2022 er det besluttet, at arbejdet med biodiversitet er placeret i Klima- og Miljøforvaltningen. Driften af skovene har fulgt den øvrige drift af de kommunale arealer og er placeret i By- og Kulturforvaltningen.

I denne sag skal udvalgene beslutte den fremtidige organisatoriske placering af kommunens skovdrift på baggrund af forvaltningernes tre skitserede modeller.

Skovdriften i Odense Kommune

De kommunale skove i Odense Kommune er forholdsvis små arealer. Skovarealerne ligger typisk i bynære områder og har mange brugere og naboer. Dette betyder, at der i praksis er mange forskellige interesser at varetage.

I dag drives Odense Kommunes skove ud fra et ønske om at balancere mellem menneskelige hensyn, økonomiske hensyn og biodiversitet.

Der er et stort potentiale for beskyttelse og udvikling af biodiversitet i skovene, da ca. 70 % af kommunens dyre og plantearter findes netop her. Miljøstyrelsens kortlægning af naturmæssigt værdifulde skove fra 2017 underbygger netop vigtigheden af Odense Kommunes skove. Derfor er kommunens drift og pleje af skovene afgørende for biodiversiteten i Odense Kommune. Tilsvarende er det vigtigt, at skovene kan bruges af alle borgerne i Odense, så der både kan foregå events, fritidsaktiviteter mv. i skovene. Derfor er det essentielt med en helhedsbetragtning på byens skovarealer, hvor behov tænkes ind.

Tre modeller for organisering af skovdriften

Nedenfor skitseres tre modeller for organisering af skovdriften i Odense Kommune med beskrivelse af fordele, ulemper og økonomiske konsekvenser. Se bilag 1 for en skematisk oversigt over de tre modeller.

Model 1: Skovdriften fastholdes i By- og Kulturforvaltningen

Denne model beskriver en fastholdelse af den nuværende organisering af skovdriften i By- og Kulturforvaltningen.

Fordelen ved denne model er, at den faglige kobling og økonomien til driften af park- og vejområdet fastholdes. Dertil bibeholdes de tætte snitflader til brugen af de grønne områder i relation til blandt andet sikkerhed, motion, friluftsliv og

kulturarrangementer, der også er placeret i By- og Kulturforvaltningen.

Ulempen ved denne model består i, at Klima- og Miljøforvaltningen er ansvarlig for arbejdet med biodiversitet i Odense, men har begrænset indflydelse herpå. Konkret ved at Klima- og Miljøforvaltningen ikke har ansvaret for driften af kommunens skove, hvor den største biodiversitet findes.

Ved udarbejdelse af en skovpolitik vil hensynet til biodiversiteten og ønsket om øget biodiversitet i skovene skulle imødekommes i den nuværende organisering af driften.

Konsekvens

Vælger de respektive udvalg, at der skal arbejdes videre med model 1, vil det betyde en fastholdelse af den nuværende organisering, hvor By- og Kulturforvaltningen har den formelle kompetence i forhold til den kommunale skovdrift. Et fremadrettet, styrket fokus på biodiversiteten skal således sikres via en ny skovstrategi og en tættere koordinering og samarbejde mellem de to forvaltninger.

Model 2: Hele skovdriften overgår til Klima- og Miljøforvaltningen

Denne model beskriver en organisering, hvor den samlede drift af alle kommunens skovarealer på ca. 550 ha, herunder ansvaret for sikkerhed og fremkommelighed langs stier og veje i skovene bliver overført til Klima- og Miljøforvaltningen.

Fordelen ved denne model er, at der sikres en tæt kobling mellem kommunens skovdrift og det faglige ansvar for biodiversitet og naturfagligheden generelt. Herved bliver der en mere helhedsorienteret tilgang til arbejdet med biodiversiteten i Odenses skove.

Ulempen ved denne model er, at den skaber nye snitflader og dermed behov for koordinering mellem forvaltningerne på de områder, der forbliver i By- og Kulturforvaltningen.

Konkret skaber denne model et behov for koordinering mellem forvaltningerne i driften af de offentlige stier og veje, der grænser op til skovene, og fungerer som færdselsårer. Herudover er der behov for øget koordinering mellem forvaltningerne ved afvikling af fx events og arrangementer på kommunale skovarealer og arealer, der grænser op til skovene samt koordinering ift. de fritidsbrugere, som benytter sig af skovarealerne.

Konsekvens

Vælger de respektive udvalg, at der skal arbejdes videre med model 2, vil dette indebære en overførsel af hele skovdriftskompetencen og ca. 0,5 årsværk med tilhørende budget fra By- og Kulturudvalget til Klima- og Miljøudvalget. Udgiftsbudgettet svarende til 1,4 mio. kr. og indtægtsbudgettet på 840.000 kr. skal overføres fra By- og Kulturudvalget til Klima- og Miljøudvalget.

Model 3: Skovområdet deles mellem Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen

Denne model beskriver en organisering, hvor driften af de kommunale skove deles mellem Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen.

Konkret vil driften af de kommunale skovområder, der er særligt værdifulde i forhold til biodiversitet, blive overført til Klima- og Miljøforvaltningen. Det vil typisk være de større sammenhængende skovområder såsom Fruens Bøge,

Åløkkeskoven, Kohaveskoven og lign. Hvilke skove der præcis er tale om, vil blive præciseret i en eventuel beslutningssag.

Fordelen ved denne model er, at den vil betyde øget fokus på kommunens indsats for biodiversitet i de netop de skove, hvor potentialet for biodiversitet er størst. Modellen vil ligeledes kunne styrke dialogen med borgere og interesseorganisationer i forhold til udviklingen af biodiversiteten i de udvalgte skove.

Herudover vil der være en fordel i, at driften af de skovarealer, der har et ringe biodiversitetspotentiale, eller hvor andre forhold vægter højere som fx anvendelsen af arealerne til kultur- og fritidsformål, fortsat håndteres i By- og Kulturforvaltningen.

Ulemperne ved denne model er tilsvarende i model 2, at denne model skaber behov for en øget koordinering mellem forvaltningerne med hensyn til de skove, hvor ansvaret for driften overgår til Klima- og Miljøudvalget.

Konsekvens

Såfremt byrådet beslutter, at der skal arbejdes videre med model 3, vil dette indebære en budgetoverførsel fra By- og Kulturudvalget til Klima- og Miljøudvalget på ca. 1,1 mio. kr. herunder 0,40 årsværk. Både udgifts- og indtægtsbudgettet fordeles forholdsmæssigt, således så den procentvise overdragelse af skovareal overføres fra By- og Kulturforvaltningen til Klima- og Miljøforvaltningen.

Opsamling og videre proces

Opsummerende kan det siges, at fælles for alle tre modeller er, at biodiversiteten i Odenses skove for alvor først løftes, hvis det bliver politisk prioriteret med vedtagelse af en ny politik for skovene i Odense Kommune. Denne opgave følger efter, at den fremtidige organisering af kommunens skovdrift er endeligt besluttet.

Da sagen vedrører arbejdsforhold i de to forvaltninger, har denne sag været behandlet i MED-systemet. Bemærkninger fra medarbejderne er vedlagt denne sag i bilag 3 og 4.

Hvis udvalgene beslutter at ændre den nuværende organisering af skovdriften – model 2 eller 3 – vil forvaltningerne efterfølgende i fællesskab forberede en sag, hvori overdragelsestidspunkt, snitflader mellem forvaltningerne og økonomi præciseres. Sideløbende vil der blive udarbejdet en byråds sag om ændring af Odense Kommunes styrelsesvedtægt.

Økonomi

Denne sag har ingen betydning for kommunens kassebeholdning.

En evt. flytning af skovdriften fra By- og Kulturforvaltningen til Klima- og Miljøforvaltningen vil indebære en ændring i udvalgenes fremtidige budgetter i model 2 og 3. Skovdriften består af både et indtægtsbudget og et udgiftsbudget, og begge dele skal omplaceres ved en eventuel ændret organisering. Indtægtsbudgettet ved salg af træ fra skovdriften, som den drives i dag, justeres, hvis Klima- og Miljøudvalget vælger at ændre på salg af træ.

Såfremt udvalgene beslutter at ændre den nuværende organisering af skovdriften, vil den efterfølgende sag om overdragelse af opgaver og snitflader mellem forvaltningerne også indeholde en præcisering af økonomien.

Bilag

Odense kommunes skove_16-05-2024

Model 5.0 organisering af skovdriften 25.10.2024

KMF_ Bemærkninger vedrørende forslag om omorganisering af skovdriften

Bemærkninger vedrørende forslag om omorganisering af skovdriften_BKF

Punkt 8: B-sag: Omprioritering af budget til vintertjenesten 2025

00.30.00-G01-30-24

Resume

Denne sag handler om prioritering af ekstra midler til Vintertjenesten i 2025 og 2026.

Vintertjenesten på Odense Kommunes vejnet har været i udbud. De nye kontrakter er gældende fra den 1. oktober 2024 og forventes at medføre en merudgift på 14,0 mio. kr. fra 2025 svarende til en udgiftsstigning på 48,0 pct.

Forvaltningen skønner at prisstigningen skyldes dels de generelle prisstigninger i samfundet og dels et øget fokus på kontrakt og klausuloverholdelse. På By- og Kulturudvalgets møde den 19. februar 2024 bad udvalget Udbud og Kontraktstyring om at øge kontrolindsatsen overfor leverandørerne. Det øgede fokus på kontrakt og klausuloverholdelse sammenlagt med krav fra EU om tidsregistrering fra 1. juli 2024 kan have påvirket leverandørernes bud på opgaven.

Af merudgiften på 14,0 mio. kr. vedrører 6,0 mio. kr. beredskabshonorarer. Det er en fast udgift til leverandørerne for, at de står til rådighed. De øvrige 8,0 mio. kr. er forventede merudgifter til den faktiske snerydning, saltning med videre i en normalvinter.

I første omgang indstiller forvaltningen til en midlertidig omprioritering af 6,0 mio. kr. til beredskabshonoraret. Der vil herefter i løbet af 2025 blive fremlagt en drøftelsessag om en mere varig løsning på merudgifterne til vintertjeneste.

Den midlertidige løsning består i at omprioritere 3 mio. kr. fra rammen til asfalt og 3 mio. kr. fra fortovsrenoveringer til vintertjenesten i både 2025 og i 2026. Omprioriteringen vil betyde øget efterslæb på veje, cykelstier og fortove og kan på længere sigt medføre øgede udgifter til reparationer.

Effekt

Omprioriteringen af midler fra asfaltslidlag og fortovsrenoveringer forventes alt andet lige at have negativ betydning for Odensemålet om "Byudvikling med kvalitet", eftersom fortove, veje og cykelstier vil komme i dårligere stand.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Der omprioriteres 3,0 mio. kr. fra rammen til asfaltslidlag til vintertjenesten i 2025 og 2026
2. Der omprioriteres 3,0 mio. kr. fra rammen til fortovsrenoveringer til vintertjenesten i 2025 og 2026
3. Der fremlægges en drøftelsessag for udvalget i 2025, med henblik på afdækning af den fremtidige organisering og finansiering af området.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender ikke indstillingen.

Forvaltningen gør på mødet indledningsvist opmærksom på, at der i sagen om er en fejl i de oplyste beløb vedrørende vedligeholdelseefterslæb på henholdsvis Asfaltslidlag og Fortove. I sagen er oplyst, at der er et efterslæb på 110 mio. kr. for Asfaltslidlag og et efterslæb på 109 mio. på Fortove.

Forvaltningen gør opmærksom på, at det korrekte opgjorte efterslæb ultimo 2023 er som følger:

Kategori	Efterslæb i 1.000 kr.
Kørebaner (asfalt)	49.000
Cykelstier (asfalt)	10.500
Fortove og pladser	99.000
Broer og bygningsværker	0
Vejskilte og tavler	16.000
Afmærkning	5.800
Afvanding	73.000
Samlet	253.300

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stiller ændringsforslag til indstillingspunkt 1 og 2 således, at der omprioriteres 6,0 mio. kr. fra rammen til asfaltslidlag og 0,0 mio. kr. fra rammen til fortovsrenoveringer til vintertjenesten i 2025 og 2026.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer for ændringsforslaget. Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Claus Skjoldborg, Claus Houden og Araz Khan stemmer imod ændringsforslaget. Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Claus Skjoldborg, Claus Houden og Araz Khan stiller ændringsforslag til indstillingspunkt 1 og 2 således, at der omprioriteres 2,0 mio. kr. fra rammen til asfaltslidlag og 4,0 mio. kr. fra rammen til fortovsrenovering til vintertjenesten 2025 og 2026.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Claus Skjoldborg, Claus Houden og Araz Khan stemmer for ændringsforslaget. Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod ændringsforslaget.

By- og Kulturudvalget har dermed godkendt ændringsforslaget til indstillingspunkt 1 og 2.

By- og Kulturudvalget godkender indstillingspunkt 3.

Udvalgsmedlemmerne Maria Brumvig og Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Udbud af vintertjenesten

Det nuværende budget 2025 til vintertjenesten udgør 29,3 mio. kr. Udgangspunktet for udbuddet på Vintertjenesten har været et uændret serviceniveau. Til trods for dette medfører de nye kontrakter en samlet merudgift på 14,0 mio. kr. i tilfælde af en normalvinter. Det svarer til en stigning på 48%.

Udbud og Kontraktstyring har haft flere af kommunens ruter i genudbud for at teste markedet igen. Dette resulterede kun i marginalt lavere priser.

Årsag til prisstigning

En årsag til stigningen er de generelle prisstigninger i samfundet på brændstof og energi, samt højere lønninger. Udbud og Kontraktstyrings erfaring er, at det generelt kan forklare en stigning på ca. 10%. En medvirkende faktor til de højere energipriser er Ruslands invasion i Ukraine og den heraf følgende forsyningsforstyrrelser. Prisstigninger på personaleleden skyldes et arbejdsmarked med lav ledighed og deraf følgende højere lønninger.

De generelle prisstigninger på brændstof og løn forklarer hermed kun en del af prisstigningen på vintertjenesten. Udbud og Kontraktstyring har derfor været i dialog med leverandørerne for at finde forklaringer på de nye og højere priser.

Leverandørerne siger for det første, at de pga. regler om arbejdstider m.m. har forhøjede omkostninger. Når medarbejderne står i beredskab, skal de overholde EU's regler om arbejdstid. Reglerne omhandler blandt andet retten til 11 timers hviletid og reglen om, at medarbejdere ikke må arbejde mere end 48 timer om ugen i gennemsnit. Det betyder, at hvis medarbejdere har arbejdet hele dagen, kan de ikke blive kaldt på vintervagt om aftenen. De skal derfor have mandskab til at stå i beredskab i vinterperioden, som bare venter på at blive kaldt på vagt (også i perioder uden sne). Det udgør derfor en økonomisk risiko for dem at vurdere, hvornår de forventer udkald, og dermed skal have medarbejdere fri til at tage vagterne.

Det skal her bemærkes, at EU's regler for arbejdstid ikke er ændret siden sidste udbud. Der er dog kommet et skærpet krav om tidsregistrering med virkning fra 1. juli 2024, hvilket kan påvirke leverandørernes bud.

Flere leverandører nævner desuden Odense Kommunes fokus på overholdelse af arbejdsklausulen som en anden grund til de øgede priser. Udbud og Kontraktstyring har således i forbindelse med udbuddet lagt ekstra fokus på overholdelse af arbejdsklausuler som f.eks. køre/hviletidsbestemmelser. Dette øgede fokus er sket i forlængelse af By- og Kulturudvalgets beslutning på udvalgsrådet den 19. februar 2024. Her drøftede udvalget Udbud og Kontraktstyrings anbefaling om at øge kontrolindsatsen overfor leverandørerne, så der sikres kontrakt- og klausuloverholdelse. Baggrunden herfor var, at en kontrol af overholdelse af arbejdsklausulen på de nu tidligere vintertjenestekontrakter viste, at ingen af leverandørerne, som blev udtaget til kontrol, overholdt arbejdsklausulen. By- og Kulturforvaltningen og Udbud og Kontraktstyring aftalte herefter en nærmere kontrol.

Som følge af By- og kulturudvalgets beslutning har udbud og kontraktstyring lavet følgende tiltag i forbindelse med det seneste udbud:

- Inden kontraktindgåelse blev leverandørerne bedt om en redegørelse for, hvordan de vil sikre overholdelse af arbejdsklausulen – og især om hvorvidt medarbejdere modtager et rådighedstillæg, når de deltager i vinterberedskabet uden for normal arbejdstid. Alle leverandører, som er blevet tildelt en eller flere delaftaler, har redegjort for, at deres medarbejdere vil modtage et rådighedstillæg.
- I udbudsmaterialet blev det også tydeliggjort overfor leverandører, hvad en kontrol af arbejdsklausulen ville fokusere på. Det drejede sig bl.a. om overtidstillæg, aflønning ved udkald og rådighedstillæg. Derudover, skal leverandørerne overholde gældende arbejdstidsregler såsom ugentligt hviledag, 11-timers-reglen og 48-timers-reglen.

Det øgede fokus samt varsling af mere kontrol kan have påvirket leverandørernes bud.

Sammenligning med andre kommuner

Forvaltningen har undersøgt 4 andre kommuners erfaringer med udbud af vintertjenesten. Randers kommune skal først i udbud næste år og har derfor ikke oplevet prisstigninger for nyligt. Esbjerg har kun en begrænset andel af ruterne udliciteret og sammenligneligheden er derfor begrænset. Aalborg og Århus har udliciteret en del af deres opgaver og har også oplevet prisstigninger i forbindelse med seneste udbud. Prisstigningerne er på samme niveau, som nu opleves i Odense Kommune.

Midlertidig omprioritering af midler til vintertjenesten

De nye og dyrere kontrakter er blevet godkendt af forvaltningen, eftersom der ikke kan iværksættes alternativer med så kort varsel. Forvaltningen foreslår, at der midlertidigt i 2025 og 2026 omprioriteres 3,0 mio. kr. fra rammen til fortovsrenovering og 3,0 mio. kr. fra rammen til asfaltslidlag til Vintertjenesten. Det svarer til en reduktion på hhv. 24% og 23% af de to rammer.

Omprioritering af midler fra fortovsrenoveringer betyder, at belægningerne på fortovene skal "leve" længere, inden der sker renovering. Ved omprioritering fra asfaltslidlag skal asfaltbelægninger på cykelstier og veje ligeledes "leve" længere, inden der sker renovering. Det medfører reparationer med kortere interval og dyrere løsninger ved renovering af asfaltbelægning. Der er efterslæb på asfaltslidlag og fortove. I 2023 er det beregnet til hhv. 110 mio. kr. på asfaltslidlag og 109 mio. kr. på fortove. Det samlede efterslæb på vejområdet er på ca. 224 mio. kr.

De 6,0 mio. kr. dækker den del af merudgiften, som vedrører den faste udgift til beredskabshonorar. De resterende 8,0 mio. kr. vedrører den del af udgifterne, som afhænger af vejret og dermed er variable. Forvaltningen foreslår at de 8,0 mio. kr. findes midlertidigt ved generel tilbageholdenhed indenfor udvalgets område.

Det videre forløb - Drøftelsessag til udvalget om en varig løsning

Begrundelse for i første omgang kun at finde en midlertidig finansiering er, at en så stor stigning i udgifterne kræver, at området analyseres nærmere. Det kan ikke lade sig gøre på kort sigt, og forvaltningen foreslår derfor, at det næste halve til hele år bruges på at afdække alternative og billigere muligheder inden for området. Herunder skal forvaltningen undersøge om, der kan være en businesscase i hjemtagelse af dele af vintertjenesten, og/eller hvilke muligheder der er for mellemkommunale samarbejder. Herefter vil blive fremlagt en drøftelsessag for udvalget.

De nye kontrakter løber frem til 1.juni 2029. Det er muligt at opsig dem med 6 måneders varsel dog tidligst med virkning fra 1.juni 2026

Økonomi

Denne sag påvirker udvalgets økonomi ved at der omprioriteres 3,0 mio. kr. fra asfaltslidlag og 3,0 mio. kr. fra fortovsrenoveringer til vintertjenesten. De økonomiske konsekvenser håndteres inden for udvalgets egen ramme og påvirker derfor ikke kommunens kassebeholdning.

Nedenstående tabel viser der samlede driftsbudget 2024 til infrastruktur inddelt i de forskellige kategorier (veje, fortove mv.)

1.000 kr.	Budget 2024 infrastruktur	omprioritering	% af budget
Kørebanearealer - asfaltslidlag	13.005	-3.000	-23,1%
Kørebanearealer - asfalt-reparationer og lapper	8.133		
Fortovsrenovering	12.605	-3.000	-23,8%
Fortove og kantsten i øvrigt - herunder køb af fliser	3.600		
Rabatter	6.750		
Vejafvanding	10.767		
Mindre reparationer (Vejformænd)	2.685		
Skilte og striber	7.379		
Lyssignaler	9.427		
Grafitti, målinger, byudstyr, tjenestevogne mv.	6.962		
Diverse indkøb	6.212		
Bygværker	19.007		
Renholdelse	13.035		
Spildevandsbidrag	10.500		
Belysning	40.021		
Vintertjeneste	28.361		
Parkering	-22.010		
I alt	176.439	-6.000	-3,4%

Udbuddets betydning for budgetmodellen på vintertjenesten

På Vintertjenestens område har Odense Kommune en budgetmodel, som bevirker, at By- og Kulturforvaltningen ikke står alene med risikoen for merforbrug ved en streng vinter. Budgetmodellen afhjælper dog ikke finansiering af en øgning af udgifterne til en normalvinter. Grundbeløbet i budgetmodellen er således baseret på en normalvinter og er for 2025 29,3 mio. kr. Som følge af udbuddet vil grundbeløbet i budgetmodellen skulle hæves med de 14,0 mio. kr., og det nye udgangspunkt er herefter 43,3 mio. Kr.

Punkt 9: B-sag: Håndtering af prisstigninger på obligatoriske fagsystemer i Borgerservice

00.30.00-G01-8-24

Resume

Sagen er tidligere forelagt By- og Kulturudvalget til beslutning den 28. august 2024, hvor udvalget tilkendegav forskellige perspektiver til sagen. Disse er indarbejdet i nærværende sag, hvorfor den fremlægges på ny.

Forvaltningen foreslår en omprioritering inden for By- og Kulturudvalgets budget til finansiering af stigende priser på fagsystemer i Borgerservice og ekstra opgaver.

Borgerservice benytter en række nationale obligatoriske fagsystemer, som nu bliver markant dyrere, og som Odense Kommune skal stille til rådighed for borgerne. Det omfatter prisstigninger på fagsystemerne for flytteløsning og sundhedskort. Samtidig har Færdselsstyrelsen besluttet at digitalisere lægeerklæringer i forbindelse med ansøgning af kørekort, hvortil der skal finansiering til fagsystemet.

Denne sag omhandler også medfinansiering til projekt Særlige adresser. Projektets formål er at styrke indsatsen og kontrol med indflytninger i nogle af Odense Kommunes mest udsatte boligområder. Indsatsen starter i august 2020 og er blevet forlænget frem til august 2026. Fra indsatsens start og til dags dato er en af effekterne, at Odense har færre udsatte boligområder end før indsatsen.

Det er forvaltningens vurdering, at finansieringen af de betydelige ekstra udgifter ikke kan findes ved personalereduktion, og derfor foreslår forvaltningen en varig omprioritering på samlet 953.000 kr. fra Fritid, Park og Vej til Borgerservice. Fritid, Park og Vej vurderer, at omprioriteringen kan tages fra Vejdrift.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Der flyttes 594.000 kr. fra Fritid, Park og Vej til Borgerservice under By- og Kulturudvalget fra 2025 og årene frem vedrørende prisstigning på IT-systemer.
2. Der flyttes 359.000 kr. fra Fritid, Park og Vej til Borgerservice under By- og Kulturudvalget fra 2025 og årene frem vedrørende medfinansiering til projekt særlige adresser.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender ikke indstillingen.

Forvaltningen gør på mødet indledningsvist opmærksom på, at der i sagen er en fejl i det oplyste beløb vedrørende vedligeholdelseefterslæb på vejområdet. I sagen er oplyst, at der er et efterslæb på 224 mio. kr.

Forvaltningen gør opmærksom på, at det korrekte opgjorte efterslæb ultimo 2023 er som følger:

Kategori	Efterslæb i 1.000 kr.
Kørebaner (asfalt)	49.000
Cykelstier (asfalt)	10.500
Fortove og pladser	99.000
Broer og bygningsværker	0
Vejskilte og tavler	16.000
Afmærkning	5.800
Afvanding	73.000
Samlet	253.300

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Claus Skjoldborg, Claus Houden og Araz Khan fremsætter ændringsforslag til indstillingspunkt 1 således, at finansieringen til pristigning på IT-systemer tages indenfor afdelingen Kultur og Fritids samlede budgetramme. Dog ikke på de borgernære områder.

By- og Kulturudvalget godkender ændringsforslaget.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Claus Skjoldborg, Claus Houden og Araz Khan fremsætter ændringsforslag til indstillingspunkt 2 således, at finansieringen til medfinansiering til projekt særlige adresser tages indenfor afdelingen Kultur og Fritids samlede budgetramme. Dog ikke på de borgernære områder.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod ændringsforslaget med den begrundelse, at der med projekt særlige adresser er tale om forlængelser af diskriminerende foranstaltninger.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Claus Skjoldborg, Claus Houden og Araz Khan stemmer for ændringsforslaget.

By- og Kulturudvalget godkender dermed ændringsforslaget.

Udvalgsmedlemmerne Maria Brumvig og Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Borgerservice har de seneste år fået tilført flere lovpligtige opgaver og senest indførelse af digitale lægeerklæringer på kørekort, som kræver en varig finansiering. I 2023 er Borgerservice blevet varslet betydelige prisstigninger på 2 obligatoriske selvbetjeningsløsninger: flytteløsning og sundhedskort for 2025 og frem. Hertil skal By- og Kulturforvaltningen medfinansiere et fælles Odense Kommune projekt ”Særlige adresser”. Tilsammen medfører det en økonomisk merudgift på 953.000 kr. i 2025 og frem.

Tabellen nedenfor viser merudgifter for de nævnte opgaver, som vil medføre personalereduktion, såfremt der ikke findes en løsning.

Merudgifter				
Årsag	Opgaveområde	2025	2026	2027-28
		(PL25)	(PL25)	(PL25)
Lovkrav	Selvbetjeningsløsning, Digitale lægeerklæringer	78.000	78.000	78.000
Pristigning	Selvbetjeningsløsning, Registrering af flytning	230.000	230.000	230.000
Pristigning	Selvbetjeningsløsning, Sundhedskort	286.000	286.000	286.000
ODK, beslutning	Projekt særlige adresser (BKFs medfinansiering)	359.000	359.000	359.000
SUM		953.000	953.000	953.000

Anm.: Beløb er afrundet til hele 1.000 kr.

Der er betydelige prisstigninger på fagsystemer til flytteløsningen og sundhedskort, som påvirker Borgerservice. Hertil har Færdselsstyrelsen et projekt, hvor de fysiske lægeerklæringer udfases til en digital løsning. Udgiften til kommunerne består af integration til Færdselsstyrelsens løsning og fagsystemet til kørekort.

Det er forvaltningens vurdering, at projekt ”Særlige adresser” bliver forlænget igen eller gjort permanent, og i givet fald vil medfinansieringsandelen være en varig udgift. Derfor anbefaler forvaltningen at finde en permanent løsning. Viser det sig, at projektet ikke bliver permanentgjort, vil midlerne blive ført tilbage til budgetområdet Vejdrift under Fritid, Park og Vej.

Idet Borgerservice inden for de seneste år har håndteret tilgangen af flere obligatoriske opgaver blandt andet udlevering af pas ved personligt fremmøde samt overgang og håndtering af MitID, kan prisstigningerne ovenfor ikke findes ved personalereduktion.

Forvaltningen foreslår en intern omprioritering i Kultur og Fritid fra Fritid, Park og Vej til Borgerservice og har vurderet, at omprioriteringen på 953.000 kr. kan tages fra asfaltslidlag vedrørende veje.

Konsekvensen ved omprioritering er:

- Færre veje (og ikke cykelstier) får ny asfalt.

Det samlede vejbudget udgør i 2024 ca. 200 mio. kr. til driftsudgifter og 22 mio. kr. i indtægtsbudget fra parkeringsområdet. Der er på nuværende tidspunkt et efterslæb på ca. 224 mio.kr. på det samlede vejområde.

1.000 kr.	Budget 2024 infrastruktur	omprioritering	% af budget
Kørebanearealer - asfaldslidlag	13.005	-3.000	-23,1%
Kørebanearealer - asfalt-reparationer og lapper	8.133		
Fortovsrenovering	12.605	-3.000	-23,8%
Fortove og kantsten i øvrigt - herunder køb af fliser	3.600		
Rabatter	6.750		
Vejafvanding	10.767		
Mindre reparationer (Vejformænd)	2.685		
Skilte og striber	7.379		
Lyssignaler	9.427		
Graffiti, målinger, byudstyr, tjenestevogne mv.	6.962		
Diverse indkøb	6.212		
Bygværker	19.007		
Renholdelse	13.035		
Spildevandsbidrag	10.500		
Belysning	40.021		
Vintertjeneste	28.361		
Parkering	-22.010		
I alt	176.439	-6.000	-3,4%

Forvaltningen har tidligere, på udvalgs møde den 28. august 2024, fremlagt forslag om, at finansieringen både kunne tages fra asfaldslidlag og fortovsrenovering.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Omprioritering	2025	2026	2027	2028
Pristigninger på IT-systemer	594.000	594.000	594.000	594.000
Projekt særlige adresser	359.000	359.000	359.000	359.000
Fritid, Park og Vej	-953.000	-953.000	-953.000	-953.000
SUM	0	0	0	0

Punkt 10: D-sag: Aktuelle sager

00.22.04-P35-16-24

Resume

Orientering om aktuelle sager.

- Status på øvelokaler.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlemmerne Maria Brumvig og Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.